

HOOFSTUK 6

DIE FINANSIËLE ONDERBOU VAN DIE BYBELGENOOTSKAP VAN SUID-AFRIKA

6.1 Inleiding

Die voorafgaande hoofstuk is afgesluit met die opmerking dat om al die items soos Bybels en ander materiaal te produseer en om dit te versprei sodat mense dit in die hand kan neem, na fondse vra. Ek sal graag in hierdie hoofstuk aan die finansiële posisie en ondersteuningsbasis van die Bybelgenootskap aandag wil skenk. Dit is nodig ten einde 'n geheelbeeld te kry van die impak van sy werksaamhede, maar ook om vas te stel of 'n sendingvisie hierdie aspek van die werk van die Bybelgenootskap enigsins beïnvloed het.

In die inleidende paragraaf van die Jaarverslag (1999:3) van die Bybelgenootskap staan daar geskryf:

Die Bybelgenootskap van Suid-Afrika bestaan om in die Bybelbehoefte van alle mense te voorsien deur die Bybel geredelik beskikbaar te stel. Hierdie taak word uitgevoer in samewerking met die Christengemeenskap van wie die Bybelgenootskap finansiëel heeltemal afhanklik is.

Dit is hierdie afhanklikheid van die Christengemeenskap wat ek graag van nader wil bekyk omrede die Bybelgenootskap as 'n geloofsorganisasie juis aangewese is op die goedgesindheid van die kerke en die breë christelike gemeenskap.

Roland Allen (1971:112) maak baie van die term en gedagte wat deur Kanon Gairdner gemunt is, naamlik plaasvervangende sending (missions by proxy). Dit beteken die oordrag van jou sendingtaak aan iemand wat dit namens jou doen. Allen waarsku sterk teen die gebruik deur organisasies om gelowiges finansiëel te teiken deur hulle daarop te wys dat dit die gelowige se taak is om ander in staat te stel om sendingwerk te onderneem as hulle self nie kan nie. Op hierdie manier word die goedgeelowige christen emosioneel

geteiken vir sy finansiële ondersteuning. Is dit ook die werkswyse by die Bybelgenootskap van Suid-Afrika? Kan fondse anders as met 'n emosionele oproep ingesamel word?

Gedagtig aan bogenoemde vrae is dit opvallend dat sedert die stigting van die Britse en Buitelandse Bybelgenootskap die werk van Bybelverspreiding en die befondsing daarvan, 'n geloofsaksie is. Hierdie feit word pragtig geïllustreer deur die pragtige bedrag van £700 wat tydens die stigtingsvergadering geïen is. Smit (1970:25) maak melding daarvan dat met die wederoprigting van die Suid-Afrikaanse Hulpvereniging in 1846 daar 'n kollekte by die deur opgeneem is wat die mooi bedrag van R 64 (die ekwivalent in 1970) opgelewer het. Die grondslag van vrywillige bydraes is toe alreeds gelê.

Met die stigting van die Wêreldbond van Bybelgenootskappe het die befondsing van die werk van die onderskeie Bybelgenootskappe ook onder die loep gekom. Robertson (1996:28) haal Olivier Béguin aan, 'n voormalige Hoofsekretaris van hierdie wêreldliggaam, wat alreeds in 1949 sê dat die finansiële ondersteuning, wat van kerke kom, nie genoegsaam is om aan die honger vir die Woord te voorsien nie. Hy maak verder die volgende opmerking:

The Bible Societies are not free distributors of Scripture, but their prices are matched to the ability to pay. Thus, unlike other publishers, they could not calculate the costs of administration and production and fix the price to assure a profit. Subsidy meant raising money. This the Bible Societies had constantly to do, and each worked out its own method (Robertson 1996:28).

Dit is hierdie eiesoortige manier van fondsinsameling en die gepaardgaande finansiële posisie van die Bybelgenootskap wat Smit (1970:105) deeglik bespreek. Wat ek egter wil beklemtoon, is die unieke vergadering van ds van Arkel met die verteenwoordigers van sowat 55 Kerke en Sendingorganisasies in Johannesburg op 18 Februarie 1964. By hierdie geleentheid is die kerke en sendingorganisasies nie net aangespoor tot fisiese Bybelverspreiding nie, maar ook tot groter ondersteuning van die Bybelgenootskap sodat die verspreidingsyfer van Bybels en verwante materiaal drasties verhoog kan word. Op

hierdie manier is daar werklik gepoog om die kerke en sendingorganisasies aan te spoor om eienaarskap van die Bybelgenootskap te aanvaar. Die vennootskap tussen die Bybelgenootskap en die kerke en sendingorganisasies is op hierdie manier verstewig.

Dit is juis hierdie werksmetode van die Bybelgenootskap wat hierdie organisasie anders maak. Daarom is die siening van Allen nie regtig van toepassing op die Bybelgenootskap nie. Hierdie werksmetode sal later in die hoofstuk verder belig word.

Sedert daardie geskiedkundige vergadering in Johannesburg het daar by wyse van spreke baie water in die see geloop. Nie alleen op politieke en sosio-ekonomiese terrein het sake verander nie, maar soos alreeds in die voorafgaande hoofstuk aangetoon ook ten opsigte van vertaling en produksie van Bybels en verwante materiaal. Vervolgens 'n voëlvlug oor die finansies van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika.

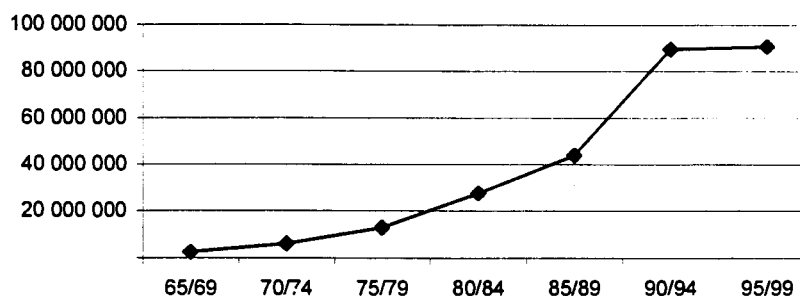
6.2 Finansiële posisie sedert 1965

Sedert 1 November 1965 het 'n nuwe tydvak vir die Bybelgenootskap van Suid-Afrika aangebreek. Die Hulpvereniging van die Britse en Buitelandse Bybelgenootskap het 'n selfstandige Bybelgenootskap geword. Met hierdie onafhanklikheid het die volle verantwoordelikheid ten opsigte van finansies op die jong Genootskap se skouers kom rus. Nie alleen moes die nodige fondse gevind word nie, maar dit moes outonoom bestuur word.

Dit is hierdie ontwikkeling sedert 1965 wat ek graag sal wil belig, want dit behoort baie duidelik te toon of hierdie jong onafhanklike Bybelgenootskap werklik sy missionêre verantwoordelik kon nakom, veral as daar in gedagte gehou word dat volle lidmaatskap van die Wêreldbond van Bybelgenootskappe in 1966 aan die Bybelgenootskap van Suid-Afrika toegestaan is. Hierdie voorreg het 'n verdere verantwoordelikheid op hierdie Genootskap se skouers gelaai.

Vervolgens 'n kykie na hoe die finansiële posisie van die Bybelgenootskap in tydperke van 5 jaar ontwikkel het. Daar sal eers na die inkomstes gekyk word.

Jaarlikse Totale Bydraes per 5 jaar periode sedert 1965

Die groei wat sedert 1965 plaasgevind het is, fenomenaal. Van 'n nederige 2,5 miljoen rand in die eerste 5 jaar het daar 'n konstante groei deur die jare plaasgevind. Hierdie groei vind 'n hoogtepunt in die periode 95/99. In die voorafgaande periode, 90/94 was daar twee Bibliathons wat plaasgevind het, en ten spyte daarvan dat daar nie spesiale fondsinsamelingspogings was nie, is daar in die laaste vyfjaarperiode oor die R 90 miljoen ingesamel. Die twee Bibliathons het by benadering 18 miljoen Rand addisioneel ingebring vir die Bybelgenootskap.

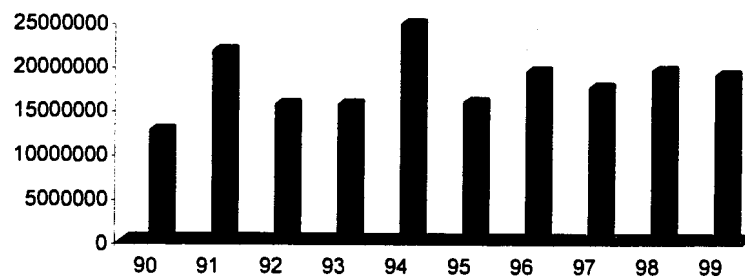
Dit is opvallend om te merk dat gedurende die laaste dekade die Bybelgenootskap daarin kon slaag om sy fondsinsameling radikaal te verhoog. Ek is van oortuiging dat die twee Bibliathons hiertoe meegewerk het. Hierdie grafiek toon baie duidelik dat die Bybelgenootskap wel die nodige fondse kon genereer om tred te hou met die finansiële uitdagings van Bybelverspreiding.

Wat hierdie grafiek nie toon nie, maar wat na my mening belangrike mylpale is, is dat in 1970 die Bybelgenootskap se inkomste die eerste keer die R1 miljoenkerf per jaar verbygesteek het. In 1989 is die R10 miljoenkerf deurbreek en in 1991 was die Bybelgenootskap se inkomste meer as 20 miljoen Rand vir 'n enkele jaar.

6.3 Finansiële posisie sedert 1990

In die vorige hoofstuk is die verspreidingsyfers vir Bybels en verwante materiaal sedert 1990 belig. Ek sal graag die afgelope dekade se inkomste volgens donasies onder die loep wil neem aangesien dit ook saamhang met die verspreidingsyfers en die groei of gebrek aan vordering kan toelig.

Jaarlikse Totale Inkomste sedert 1990

Hierdie grafiek toon baie duidelik dat die Bybelgenootskap ten opsigte van befondsing die afgelope dekade 'n op-en-afperiode beleef het. Die twee uitstaande jare is die twee waartydens daar 'n Bibliathon plaasgevind het. Van 'n inkomste van R12,5 miljoen in 1990 is daar gegroei tot waar daar vandag in 1999 gestaan word, R18,9 miljoen.

Om hierdie tipe inkomste te genereer, en dit vir 'n geloofsorganisasie, is in enige terme 'n formidabele prestasie. Dit op sigself getuig van groot genade en harde werk.

Hierdie grafiek beklemtoon ook die feit dat die Bybelgenootskap werklik in 'n vertrouensverhouding moet staan met die breë christelike gemeenskap, anders sou die vrywillige ondersteuning nie so fenomenaal wees nie. Die grafiek toon verder dat daar nie 'n stagnasie ten opsigte van inkomstes plaasgevind het nie. Stagnasie is en bly egter 'n gevaar en daarom sal daar deurentyd aan die werwing van nuwe donateurs aandag gegee moet word.

Dit is een saak om 'n produk aan te koop, maar 'n ander saak om finansiëel tot 'n saak by te dra. Dit blyk dus duidelik dat die ondersteuning van die Bybelgenootskap goed is.

Daar sal egter nie teruggesit kan word nie, aangesien daar 'n eskalاسie in uitgawes is soos later sal blyk.

6.4 Bronne van inkomste

In die voorafgaande paragrawe is daar aangetoon hoe die inkomste van die Bybelgenootskap die afgelope 35 jaar fenomenaal gegroei het en dan veral met rasse skrede die afgelope dekade. Om hierdie tipe van ondersteuning te genereer, beteken dat die Bybelgenootskap in 'n besondere verhouding met sy donateursbasis moet staan.

Inkomste word op verskeie maniere gegeneer. Die Bybelgenootskap verkry inkomste uit verkope van Bybels, donasies deur individue, kerke, besighede en ander skenkings. Wat egter nooit vergeet moet word nie is dat geen fondse van die Staat ontvang word nie. Nie in die verlede nie en ook nie huidig nie.

Die donateursbasis van die Bybelgenootskap bestaan histories uit Kerke en individuele gelowiges. Hierdie gelowiges ondersteun die Bybelgenootskap via hulle kerke, persoonlik deur donasies direk aan die Bybelgenootskap te stuur, asook deur middel van testamentêre bemakings. Gelowiges laat ook hulle invloed by besighede geld en op hierdie wyse word die Bybelgenootskap verder ondersteun. Die Bybelgenootskap orden sy inkomste volgens die volgende kategorieë: individue, kerke, boedels en ander (wat ook besighede insluit). Die afgeronde bydraes wat uit hierdie kategorieë die afgelope dekade ontvang is, lyk soos volg:

INDIVIDUE, KERKE, BOEDEL S EN ALLE ANDER BYDRAES AS 'N PERSENTASIE VAN TOTALE BYDRAE-INKOMSTE. BEDRAE AFGEROND NA HONDERDDUISENDE '000									
Jaar	Individue	%	Kerke	%	Boedels	%	Ander	%	Totaal
1990	5 013	40%	4 260	34%	2 019	16%	1 203	10%	12 495
1991	9 338	43%	6 245	29%	1 996	9%	3 980	18%	21 585
1992	6 226	40%	4 552	29%	2 932	19%	1 743	11%	15 455
1993	6 444	41%	47 127	31%	2 823	18%	1 403	10%	15 384

1994	10 684	43%	6 855	28%	3 601	15%	3 555	14%	24 695
1995	6 906	44%	49 909	31%	2 627	17%	1 303	8%	15 745
1996	8 631	45%	5 431	28%	3 520	18%	1 660	9	19 241
1997	6 045	35%	5 934	34%	4 216	24%	1 219	7%	17 414
1998	6 844	35%	6 393	33%	4 419	23%	1 738	9%	19 395
1999	6 862	36%	7 033	37%	3 197	17%	1 816	10%	18 907

Die syfers toon dat daar 'n tendens ten opsigte van die bydrae-patroon te bestudeer is. Die bydraes wat die afgelope drie jaar van individue ontvang is, toon die druk waaronder hierdie donateurs verkeer. Hierdie basis blyk kleiner te word. Bydraes die volgende aantal jare sal beslis aantoon of die verskuiwing wat in die ekonomiese sektor plaasvind met die demokratiseringproses van Suid-Afrika, so in die bydraes van die Bybelgenootskap gereflekteer sal word. Die verdere vraag wat in tyd beantwoord sal word is of die instelling van die staatslotery 'n wesenlike invloed op die donateurs van kleiner bydraes gaan uitoefen. Gaan die versoeking nie te groot wees om eerder die geld wat aan die Bybelgenootskap gestuur is, te spandeer op die staatslotery om sodoende 'n paar rand te wen nie? Die verdere en baie moeilike vraag is of die donateursbasis so deur die uittog van veral blankes na die buiteland beïnvloed is, dat die daling in individuele bydraes gaan bly voortduur? Die mees brandende vraag is of die opkomende swart middelklas met sy vinnige ekonomiese bemagtiging enigsins al vir die saak van Bybelverspreiding bereik is?

Die Bybelgenootskap steun verder baie swaar op testamentêre bemakings, wat 'n groot deel van die inkomste uitmaak. Hierdie is 'n kategorie wat sal wissel, soos gesien word in die laaste jaar se syfer, en dit is dus baie moeilik om hierdie kategorie te gebruik om te begroot. Die vraag kan met reg gevra word of hierdie kategorie deel van 'n inkomstebegroting moet wees? Wat egter verblydend en baie positief is, is dat gelowiges steeds bereid is om die Bybelgenootskap in hulle testamente te benoem. Weer eens sal die toekoms moet aantoon of die Bybelgenootskap daarin gaan slaag om die volle bevolking van Suid-Afrika in sy testamentêre inkomste gereflekteer te kry.

Sonder die ondersteuning van die kerke sou die Bybelgenootskap nie naastenby sy verpligtinge kon nakom nie. Dit is dus geen wonder dat die huidige Hoofsekretaris, ds GS Kritzinger in sy jongste jaarverslag aan die Nasionale Raad van die Bybelgenootskap

van Suid-Afrika wys op die belangrike vennootskap wat daar bestaan tussen die kerke en die Bybelgenootskap nie. Hierdie siening word onderstreep deur die groei wat daar besig is om plaas te vind in die kerke se finansiële ondersteuning aan die Bybelgenootskap.

Uit persoonlike omgang met leraars van verskillende denominasies blyk dit dat gemeentes onder druk verkeer as gevolg van die ekonomie. Veral die tradisionele blanke Afrikaanse kerke en sommige hoofstroom blanke Engelse kerke, wat vroeër relatief welgesteld was, verkeer tans onder druk.

6.5 Inkomste volgens streke

Vervolgens sal 'n oorhoofse beeld gegee word van die inkomste soos deur die onderskeie streke gegenereer.

INKOMSTE IN DUISENDE VOLGENS STREKE								
Jaar	Kaapstad	Durban	Johannesburg	Bloemfontein	Port Elizabeth	KwaZulu Natal	Soweto	Hoofkantoor
1990	3 278	608	5 864	1 962	656	100	10	19
1991	5 440	1 439	10 117	2 757	1 484	237	55	34
1992	4 118	158	7 038	1 608	1 038	108	13	23
1993	3 897	1 560	7 178	1 597	925	168	7	50
1994	5 902	1 825	11 886	3 098	1 520	341	168	8
1995	4 391	1 239	7 197	1 803	916	124	12	65
1996	5 810	1 221	8 406	2 247	1 272	263	15	4
1997	6 327	898	6 865	1 862	1 268	153	36	6
1998	6 430	1 234	7 996	2 082	1 457	151	45	
1999	5 117	1 057	8 694	2 466	1 385	160	28	

Hierdie vergelykende syfers toon baie duidelik die inkomstepatroon in Suid-Afrika. Soos vroeër alreeds aangetoon is, het die Bybelgenootskap van Suid-Afrika in sewe streke verdeel met elke streek wat werk vanuit 'n Bybelhuis wat in daardie streek gesetel is. Johannesburgstreek, wat veral vir die bediening van donateurs in die vier noordelike provinsies verantwoordelik is, genereer ongeveer 46% van die totale inkomste van die

Bybelgenootskap. Soos wat uit die syfers vir Bybelverspreiding na vore gekom het, is hierdie kantoor aan die voorpunt van die Bybelgenootskap se aktiwiteite.

Die verspreidingsyfers rondom die verspreiding van volledige Bybels het baie duidelik aangetoon dat die twee kantore wat toegespits in die tradisioneel agtergeblewe gemeenskappe werk onder druk verkeer. Dieselfde tendens is te bespeur ten opsigte van die finansies. Die KwaZulu-kantoor ontvang wel inkomstes wat van die noorde van KwaZulu-Natal daarheen gekanaliseer word, naamlik geld wat vanuit die tradisionele blanke kerke kom. Bo en behalwe hierdie bydraes word fondse gegenereer uit veral die Zulu sprekende gemeentes van die verskillende kerklike denominasies.

Die kantoor in Soweto bedien tradisioneel Soweto, maar daar word ook onder die verskillende kerklike denominasies buite Soweto gewerk, wat die Afrikaanse gemeentes van die Verenigende Gereformeerde Kerk insluit. As in gedagte gehou word dat al die ander kantore alreeds meer as 'n miljoen rand per kantoor insamel, moet daar indringend gevra word na die wenslikheid om kantore in stand te hou wat volgens alle standaarde nie die finansiële resultate lewer wat nodig is nie.

Die vraag kan met reg gevra word of hierdie kantore nie maar afgeskaal moet word tot depots nie en die personeel oorgeplaas en geïnkorporeer moet word by die kantore in Durban en Johannesburg nie? Dieselfde besinning sal gedoen moet word sou Transkei in die toekoms weer onder die vleuels van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika geplaas word. Kan onnodige uitgawes geregverdig word as daar 'n behoefte aan Bybels is? Hierdie is na my mening vrae waaraan die Nasionale Raad van die Bybelgenootskap en sy Uitvoerende amptenaar, naamlik die Hoofsekretaris, indringend aandag sal moet skenk.

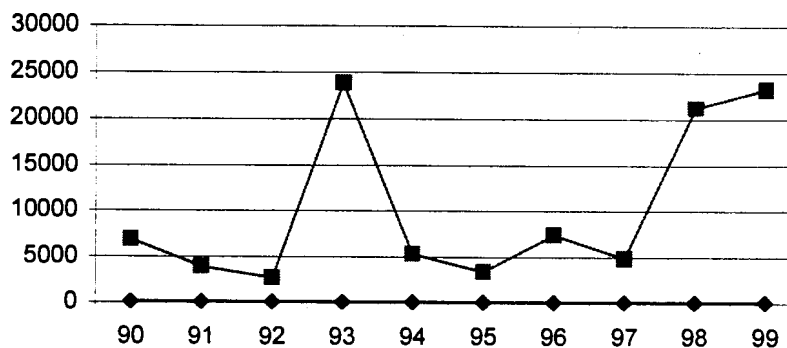
6.6 Inkomste van Transkei

In Hoofstuk 5.5 is die verspreidingsyfers van die Transkei onder die loep geneem. Daar is uitgegaan van die standpunt dat Transkei 'n integrale deel van Suid-Afrika is. Hierdie

standpunt word ondersteun deur sy geografiese ligging en die feit dat die Transkei deel van die politieke opset in Suid-Afrika vorm.

Dit is egter nie net korrek om na die verspreidingsyfers te kyk nie, maar die finansiële posisie behoort ook belig te word. Tans word die Bybelgenootskap van Transkei deur die Wêreldbond van Bybelgenootskappe se Wêrelddiensprogram ondersteun. Hierdie Bybelgenootskap genereer tog ook sy eie fondse deur middel van fondsinsamelingspogings en deur huurinkomste.

Inkomstesyfers volgens US \$

Die jare waar daar 'n skerp styging aangetoon word, is die jare waarin die huurinkomste saam met die ander inkomste weerspieël word. Die syfers word in US \$ weergegee aangesien dit die wyse is waarop die WBG dit weergee in hulle jaarverslag. As 'n reël was die inkomste in die omgewing van US \$ 5000. Wat egter positief is, is dat daar 'n daadwerklike poging aangewend word om fondse te genereer. Ten spyte van hierdie pogings benodig Transkei jaarliks meer as US \$ 30 000 om in bedryf te bly.

6.7 Bibliathon 1991 en 1994

Tydens 1991 en 1994 het die Bybelgenootskap 'n baie spesiale fondsinsamelingpoging geloods. Hierdie poging het as Bibliathon bekend gestaan en dit het ten doel gehad om addisionele fondse in te samel sodat daar 'n addisionele 1 miljoen Bybels gedruk en versprei kon word. Soos alreeds aangetoon, was hierdie poging suksesvol gesien vanuit

die oogpunt van Bybelverspreiding. Die Bybelgenootskap het gedoen wat hulle onderneem het in die veldtog.

Die fokuspunt van beide hierdie aksies was 'n telethon op Hemelvaartdag. By daardie geleentheid kon gelowiges telefonies skakel om geld te belowe vir hierdie projek. Die gebeure is op nasionale Televisie gebeeldsend vir die hele dag. Die Bybelgenootskap was verantwoordelik vir die produksiekoste, maar lugtyd is kosteloos deur die destydse SAUK, nou die SABC, voorsien.

In beide die twee Bibliathons is daar meer ingesamel as wat deur die gelowiges belowe is. Die indeling hieronder toon aan hoe die donasie ingesamel is en in watter kategorie indeling gebruik is om die fondse te verdeel ten einde 'n beeld te kry van die hele proses.

BIBLIATHON '91 EN '94		
<i>Inkomsteverslag</i>		
Totaal	1991	1994
Individue	3 942 051	4 690 863
Kerke	1 641 060	2 391 955
Kerklike Organisasies	129 952	167 748
Kategeseskole	15 273	23 613
Kerkjeug	34 745	20 667
Opvoedkundige Inrigtings	377 758	410 096
Sake-ondernemings	867 553	1 351 489
Allerlei	1 449 191	742 893
Boedels	77 896	51 631
Totaal	8 535 478	9 850 954

Dit is eintlik ongelooflik om te dink dat een aksie op een dag soveel fondse kon genereer. Daar was wel aksies wat vooraf beplan en uitgevoer is, maar die grootste gedeelte van die fondse is op Bibliathondag gegeneer.

Daar word weer so 'n Bibliathon vir 2000 beplan. Hierdie Bibliathon neem 'n ander formaat aan aangesien dit 'n rollende aksie sal wees wat deur die jaar sal plaasvind. Daar sal wel weer 'n telethon plaasvind, hierdie keer op 2 September 2000, en daar sal net vir 4

ure uitgesaai word in teenstelling met die 8 ure in die verlede. Die geskiedenis sal uiteindelik aantoon in hoe 'n mate die mikpunt van hierdie Bibliathon bereik is.

6.8 Verkope van Bybels

Soos alreeds in hierdie proefskrif en deur die missie van die Bybelgenootskap aangetoon is, stel die Bybelgenootskap hom ten doel om bekostigbare Bybels vir verspreiding daar te stel. Daar is ook aangetoon dat sekere Bybels en verwante materiaal sterk gesubsidieer word ten einde Bybels bekostigbaar te hou. Die Bybelgenootskap voorsien egter nie net in die behoefte van gesubsidieerde Bybels en verwante materiaal nie, maar verskaf ook luukse Bybels wat in semi-leer en leer asook ander materiaal gebind word. Dat daar 'n bepaalde mark is vir hierdie "luukse" Bybels en verwante materiaal word weerspieël in die wins wat op die verkope van hierdie produkte gemaak word. Hierdie werkswyse skep 'n bron van inkomste wat belangrik is. Wanneer hierdie syfers bestudeer word, moet daar in gedagte gehou word dat slegs 3% van alle materiaal wat die Bybelgenootskap versprei, ongesubsidieerde materiaal is.

Alle syfers wat weergegee word, is in terme van duisende Rand. Die tekorte word in hakies aangedui.

Verkope van Gesubsidieerde en Nie-gesubsidieerde Items						
Gesubsidieerde Handel				Nie-gesubsidieerde Handel		
Jaar	Verkope	Koste van Verkope	Surplus/ Tekort	Verkope	Koste van Verkope	Surplus/ Tekort
1990	6 047	6 662	{ 615}	1 642	1 308	334
1991	6 868	10 106	{3 238}	2 562	1 869	693
1992	7 264	10 628	{363}	3 195	2 639	555
1993	9 253	12 277	{3 569}	4 397	3 079	1 266
1994	13 407	10 537	{3 577}	2 469	1 726	743
1995	10 669	8 872	{2 538}	2 988	2 084	903
1996	8 565	11 000	{2 855}	3 557	2 669	888
1997	11 000	13 000	{3 186}	3 711	2 969	742
1998	12 135	15 013	{2 878}	4 531	3 247	1 284
1999	15 569	18 536	{2 967}	3 827	2 741	1 087

Ten einde die volle implikasie van syfers te besef, moet dit saamgelees word met die tabel in hoofstuk 5 punt 5.4. Net in 1999 alleen was die tekort op die nagenoeg 1,6 miljoen Bybels en aanverwante gesubsidieerde materiaal wat vir verspreiding beskikbaar gestel is meer as R 2,9 miljoen. Die winste uit die ander nie-gesubsidieerde artikels kan nie vir hierdie verliese opmaak nie.

Hierdie tekort van miljoene rand per jaar gaan hand aan hand met die hoeveelheid materiaal wat versprei is, maar daar is tog nog die styging wat verreken moet word van publikasiekoste, koste van papier en bindmateriaal asook die praktiese verspreidingskoste. Hierdie verliese op gesubsidieerde materiaal moet verhaal word. Dit is hier waar die sekretarisse in diens van die Bybelgenootskap 'n belangrike rol speel. Hulle rol sal later in diepte aan die orde gestel word.

Inderdaad is die verspreiding van gesubsidieerde materiaal, wat 97% van die afset van die Bybelgenootskap uitmaak, 'n groot las om te dra. Die nie-gesubsidieerde materiaal aan die ander kant bring tog 'n inkomste wat werklik handig te pas kom. Ten spyte van hierdie inkomste word daar nog steeds 'n nettoverlies gedra ten opsigte van die materiaal wat deur die Bybelgenootskap voorsien word.

Die vraag bly hom gedurig herhaal en dit is hoe lank die Bybelgenootskap nog sal kan volhou met hierdie proses van subsidiëring?

6.9 Bedryfsuitgawes van die Bybelgenootskap

Om 'n organisasie so groot en omvangryk soos die Bybelgenootskap in bedryf te hou, kos baie geld, soos in die onderstaande tabel aangetoon word. Nie net was daar die styging in die produksiekoste van Bybels en verwante materiaal nie, maar die bedryfsuitgawes van die Bybelgenootskap kon ook nie hierdie stygende tendens vryspring nie.

Die syfers van die afgelope dekade toon baie duidelik hoe die uitgawes van die Bybelgenootskap van net oor die R 10,5 miljoen in 1990 gestyg het tot by amper R 22 miljoen in 1999. Hierdie uitgawes het na my mening te doen met die verslegtende

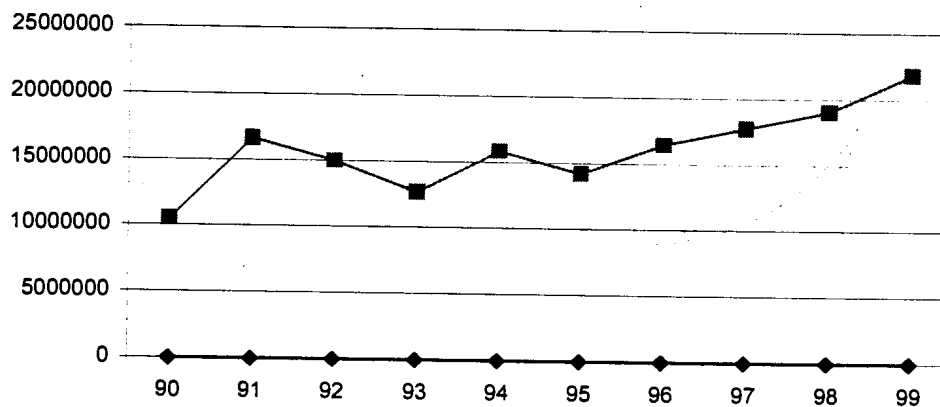
ekonomiese toestand binne Suid-Afrika en die gepaardgaande relatiewe verswakking van die rand. Die koste verbonde aan arbeid en die gepaardgaande uitgawes rondom mediese- en pensioenvoordele plaas geweldig baie druk op die Bybelgenootskap.

Die onderstaande grafiek toon baie duidelik die skerp styging ten opsigte van die bedryfsuitgawes van die Bybelgenootskap. Die styging in veral 1991 en 1994 het te doen gehad met die twee Bibliathons wat aangebied is, maar veral na 1995 was daar 'n skerp styging in die opwaartse kurwe.

Tot op hede kon die Bybelgenootskap met goeie bestuur die situasie hanteer, maar dat die druk aan die toeneem is, is gewis en seker. Die toekoms sal aantoon of die Bybelgenootskap daarin sal slaag om hierdie komponent van sy werksaamhede bevredigend te bestuur.

Vervolgens die grafiese voorstelling van die uitgawes.

**Uitgawes van Bybelgenootskap
(Uitgesluit Bybelverkope)**

Die finansies van die Bybelgenootskap is baie kortliks belig. Daar kan seker nog baie ander tendense uitgelig word, maar ten opsigte van die fokuspunt van hierdie proefskrif wil ek volstaan met dit wat bespreek is.

Gloobaal gesproke is die prentjie dramaties en wat uitstekend aantoon dat God hierdie finansiële poging nie net ryklik geseën het nie, maar dié medewerker is in die voorsiening van fondse. Dit is Hy wat deur sy Gees die harte voorberei om finansiëel by te dra tot hierdie werk. Daar is egter rolspelers wat die fondse gaan haal - die sekretariskorps van die Bybelgenootskap.

6.10 Rol van die Sekretariskorps in die werksaamhede van die Bybelgenootskap

6.10.1 Sekretariskorps

In die boek van Smit, God het laat Groei, word die rol van die Sekretariskorps van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika en die ontwikkelingsgeskiedenis van die korps baie volledig bespreek. Wat baie duidelik na vore kom uit sy boek is dat manne, predikante, pastore en ander evangelie-dienaars hulle lewens en bedieninge aan die Bybelsaak gewy het.

Smit (1970:60) skryf dat die sekretarisse in die negentiende eeu (1846-1897) nie voltyds in diens van die Bybelgenootskap was nie en dus gemeentes moes bedien terwyl hulle ook die Bybelsaak bevorder het. Met die aanstelling van ds GP van der Merwe in 1905 as eerste voltydse sekretaris kon deputasiewerk sy regmatige plek inneem in die werksaamhede van die Bybelgenootskap. Daarvandaan het deputasiewerk van krag tot krag gegaan.

Van 'n nederige begin van een voltydse sekretaris bestaan die sekretariskorps vandag uit 26 voltydse sekretarisse. Wanneer daar na die huidige Sekretariskorps gekyk word, is dit insiggewend om te sien hoe die samestelling ten opsigte van kerklike denominasies verander het en hoeveel verteenwoordig word. As net die predikante en pastore in berekening gebring word, is daar tans 10 leraars van die Nederduitse Gereformeerde Kerk, 2 leraars elk van die Hervormde Kerk in Afrika, die Verenigde Gereformeerde Kerk, Baptiste Unie en die Apostoliese Geloofsending in diens van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika. Die volgende denominasies het net een leraar of pastoor voltyds in diens van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika: Gereformeerde Kerke in Suider-Afrika,

Volle Evangelie Kerk van God, Metodiste Kerk, Presbiteriaanse Kerk en die Church of England (nie die Church of the Province of South Africa nie). Daar is nog lidmate van ander kerke wat deel vorm van die Sekretariskorps, maar hulle is nie-geordendes. Ongelukkig is daar 'n vakature as gevolg van die afsterwe van 'n sekretaris verbonde aan die Anglikaanse Kerk (Church of the Province of South Africa). Die pos moet nog gevul word.

Uit bogenoemde blyk dit baie duidelik dat daar 'n ryke verskeidenheid van teologiese en dogmatiese denke in die Bybelgenootskap werksaam is. Hierdie wisselwerking en kruisbestuiwing is na my mening baie gesond, want daardeur word die behoeftes van die breë christelike publiek regtig verteenwoordig in die werksaamhede van die Bybelgenootskap.

So 'n verskeidenheid van Sekretarisse teiken ook 'n verskeidenheid van kerke. Sekere van die predikante en pastore is inter-kerklik werksaam terwyl van die groter tradisionele Afrikaanse kerke deur Sekretarisse in Kerkverband bedien word. Dit is egter nodig om deurentyd in gedagte te hou dat alle Sekretarisse voltyds in diens van die Bybelgenootskap staan en nie deur die kerke gesekondeer word nie – al behou hulle as 'n reël hulle bevoegdheid as leraar in hulle kerk.

6.10.2 Die definiëring van die sekretariskorps

Binne die Sekretariskorps is daar 'n bepaalde struktuur, wat hiërargies van aard is, om die werksaamhede van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika te bestuur. Hierdie struktuur word deur Wet 15 van 1970 in Artikels 10 en 12 aan die orde gestel en word verder gedefinieer deur die Reëls en Regulasies van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika wat kragtens Artikel 17(j) ingestel is.

Die struktuur bestaan uit 'n Hoofsekretaris met sy Adjunk en ander personeel verbonde aan Hoofkantoor. Verder is daar 'n Streeksekretaris wat binne elke streek werksaam is met Organiserende sekretarisse wat die voetsoldate van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika is ten opsigte van skakeling met kerke en donateurs op plaaslike vlak.

6.10.2.1 Hoofkantoor

Die pligte en verantwoordelikhede van die Hoofsekretaris word in die Reëls en Regulasies van die Bybelgenootskap soos volg gedefinieer en sluit die volgende in:

Alle internasionale onderhandelings; langtermyn beplanning; alle sake van landswye en internasionale belang; alle onderhandelings en aangeleenthede in verband met bates van die Bybelgenootskap; alle sake rakende verhoudings tussen streke en streeksbeplanning; finale beslissings vir alle interkommunikasie en ekstra-kommunikasie sowel as monetêre beleidsake in belang van die Bybelgenootskap as geheel (Reëls en Regulasies 1970:7).

Saam met hom werk die Adjunk-hoofsekretaris wat sal waarneem sou die Hoofsekretaris nie sy take kan waarneem nie asook enige take waartoe die Nasionale Raad sal besluit.

Die Bybelgenootskap van Suid-Afrika word egter nie net deur persone in hierdie twee poste bestuur nie. Die verdere personeel bestaan uit Assistent-hoofsekretarisse wat die volgende departemente bestuur: Bybelvertaling en Teksvorsing, Produksie en Voorrade, Finansies en stelsels, Kommunikasie en Inligting en Personeel.

Die Hoofsekretaris en sy personeel is vir die dag-tot-dagfunksionering van die Bybelgenootskap verantwoordelik. Die Hoofsekretaris, as hoof uitvoerende amptenaar van die Nasionale Raad, is te alle tye aan die Nasionale Raad verantwoordelik vir optredes en saam met die Uitvoerende Komitee verantwoordelik vir die dag-tot-dagsake. Die Hoofsekretaris verteenwoordig verder die Bybelgenootskap van Suid-Afrika op 'n verskeidenheid van komitees, onder andere ook by die Wêreldbond van Bybelgenootskappe. Uiteindelik is die Hoofsekretaris, saam met die ander personeel, verantwoordelik dat die Bybelgenootskap van Suid-Afrika uitvoering gee aan sy missie soos wat dit verwoord is in Artikel 3 van Wet 15 van 1970.

Die Hoofsekretaris asook die Adjunk-hoofsekretaris dien ampshalwe op die Nasionale Raad asook in die Uitvoerende Komitee. Ds GS Kritzinger beklee sedert 1998 hierdie

baie verantwoordelike pos van Hoofsekretaris. Soos al sy voorgangers, is hy ook 'n leraar van die Nederduitse Gereformeerde Kerk.

6.10.2.2 Streekkantoor

Soos wat alreeds aangetoon is, is Suid-Afrika deur die Bybelgenootskap in sewe streke verdeel. Elke kantoor van die Bybelgenootskap in hierdie onderskeie streke word beheer deur 'n Streeksekretaris, wat primêr verantwoordelik is vir die dag tot dag administratiewe funksionering van daardie kantoor. As uitvoerende amptenaar in daardie kantoor hanteer hy alle sake wat daardie spesifieke kantoor raak. In die meeste gevalle tree die Streeksekretarisse ook tydens eredienste op en is gemeentelike besoeke deel van hulle program.

Die Reëls en Regulasies van die Bybelgenootskap omskryf die pligte van die Streeksekretaris soos volg:

Hy sal verantwoordelik wees vir die bevordering van die aktiwiteite van die Bybelgenootskap in alle aspekte van die werk en die voorsiening van geordende en effektiewe administrasie in die streek wat aan hom of haar toegewys is, in noue samewerking met die Streeksraad (Reëls en Regulasies 1970:7).

Saam met die Streeksekretarisse werk daar Organiserende Sekretarisse wat optree as skakel tussen Bybelgenootskap en kerke asook die breë donateurskorps en vice versa. Duidelikheidshalwe word die pligte van Organiserende Sekretarisse en Sekretarisse in Kerkverband kortliks weergegee sodat daar duidelikheid sal wees dat hierdie begrippe mekaar insluit en dat dit as 'n wisselterm gebruik sou kon word. Die pligte lui soos volg:

Organiserende Sekretaris – Verantwoordelik vir die bekendstelling van die aktiwiteite van die Bybelgenootskap in alle aspekte van haar werk in samewerking met en onder leiding van die Streeksekretaris en die Streeksekretaris in 'n besondere afgebakende gebied, ...

Sekretaris in Kerkverband – Verantwoordelik vir die bekendstelling van die werk van die Bybelgenootskap in al haar aspekte binne die grense van afgebakende kerkverbande, desverkiekend op landswyse vlak, in konsultasie met en onder leiding van die betrokke Streeksraad en Streeksekretarisse (Reëls en Regulasies 1970:7).

Uit bogenoemde is dit duidelik dat die klemverskille tussen die twee poste nie so groot is nie, en daarom word daar vandag in die reël net verwys na Organiserende Sekretarisse.

Bo en behalwe hierdie poste is daar nog 'n pos wat bekend staan as Spesiale Sekretarisse. Soos die benaming aandui en in die Reëls en Regulasies verduidelik word, is dit nie noodwendig 'n permanente pos nie. Die Reëls en Regulasies omskryf hierdie pos soos volg:

Verantwoordelik vir sodanige spesiale aktiwiteite as waarop besluit word van tyd tot tyd en by aanstelling (Reëls en Regulasies 1970:8).

Dit is interessant dat daar deur die Bybelgenootskap ruimte gemaak is vir differensiasie ten opsigte van die werksterrein. Hierdie struktuur bevestig die hiërargiese struktuur ten opsigte van die dag-tot-dagwerkzaamhede. Alhoewel die Reëls en Regulasies so ver terug as 1970 daargestel is, het dit geen invloed op die effektiewe werkswyse van die Bybelgenootskap nie. Daar is wel aanpassings gemaak ten opsigte van die posomskrywings binne die struktuur by Hoofkantoor. Alhoewel die werkswyse binne die Bybelgenootskap met die tyd tred gehou het, was dit nie nodig om die struktuur te verander nie. Bestuurstyl en visie deur die onderskeie Hoofsekretarisse het wel deur die jare 'n invloed uitgeoefen op die werkzaamhede van die Bybelgenootskap. Dit is egter interessant om daarop te let dat die struktuur nooit aangepas is nie, maar net die bestuurstyl.

6.10.3 Werkswyse van Sekretarisse

Die posoms krywing ten opsigte van die Organiserende Sekretarisse is baie vaag en onduidelik gestel in die Reëls en Regulasies van die Bybelgenootskap. Wat baie duidelik na vore kom, is die feit dat die Organiserende Sekretarisse die persone is wat op voetsoolvlak die skakeling met die donateurskorps behartig. Wat met hierdie skakeling bedoel word, word nie verwoord in Wet 15 van 1970 of in die Reëls en Regulasies van die Bybelgenootskap nie en kan alleen vanuit persoonlike ondervinding belig word.

Smit (1970:150) skryf die volgende aangaande die organisasie:

Die Bybelgenootskap ontvang geen toesegging van geld onder 'n kwota- of puntestelsel van die kerk nie. Die sinodale kollekte van die verskillende kerke lewer weliswaar 'n groot bron van inkomste,... maar dit bly 'n feit dat die Genootskap vir sowat 60% van sy fondse afhanklik is van vrye gawes van die Christelike gemeenskap. En hierdie gawes moet ons invorder in 'n gemeenskap waar etlike ander instansies, soos gemeenskapskase, liefdadigheidsfondse, universiteite en andere ook aanklop om steun.

Hierdie mededinging om fondse het sedert 1970 dramaties gegroei terwyl die christelike gemeenskap nie soveel groter geword het nie. Dit bly egter 'n feit dat die fondse gehaal moet word en hier speel die sekretariskorps 'n kritieke rol.

Daar is al verskeie kere in hierdie proefskrif gewag gemaak van die feit dat die onderskeie streke van mekaar verskil en so verskil die werkswyses van die onderskeie Organiserende Sekretarisse ook van mekaar.

Ten opsigte van die doen van die werk word daar verskil, maar ten opsigte van die einddoel van die werk, die werwing van donateure, is daar eenstemmigheid.

Ten opsigte van die bekendstelling van die werk van die Bybelgenootskap geskied dit op velerlei wyses. Primêr word die fokus gerig op gemeentelike besoek wanneer daar in en

tydens die erediens opgetree word. Aangesien al die sekretarisse tans geordendes binne bepaalde kerkverbande is, is daar as 'n reël vrye toegang tot die kansels van die kerke in die breë. Hierdie werkswyse maak die Bybelgenootskap nie noodwendig uniek nie, maar dit plaas hom in 'n vertrouensverhouding met die kerk.

Tydens sulke geleentheid word daar vertel van die werk van die Bybelgenootskap ten opsigte van vertaalwerk, produksie en verspreiding van Bybels. Die behoefte word gestel, en hierdie behoefte van die Bybelgenootskap kan gereduseer word tot twee behoeftes naamlik voorbidding en finansiële ondersteuning.

Om hierdie behoeftes te bevredig, word daar kontak gemaak met huidige donateure, daar word gepoog om onaktiewe donateure te aktiveer en om nuwe repeterende donateure te werf. Tydens die gemeentelike besoek word daar met Kerkrade gepraat oor praktiese Bybelverspreiding asook hulle finansiële ondersteuning en word die kinders by die Kategeseskole besoek om hierdie behoefte verder tuis te bring. Daar word veral gepoog om kinders by die werk van die Bybelgenootskap betrokke te kry deur middel van spesiale projekte aangesien hulle die donateure van die toekoms is.

Uit bogenoemde is dit duidelik dat die besoeke ten doel het om die Bybelgenootskap en sy werksaamhede naby die mense te bring en om hulle te motiveer om by Bybelverspreiding betrokke te raak. Die klem val op voorbidding, praktiese verspreiding asook die finansiële ondersteuning van die Bybelgenootskap.

Organiserende sekretarisse se taak eindig egter nie net daar nie. Die Vrouedienste, Bejaardes, Jeug en ander belange groepe word op uitnodiging besoek.

Sekretarisse is verder verantwoordelik vir die administrasie van donasies wat ontvang is. Bedankingsbriewe word aan donateurs geskryf, predikante word ingelig oor nuwe gebeure en daar word finansiële verslag gelewer aan Kerkrade, Ringe en Streeksinodes aangaande bydraes wat in die loop van die jaar ontvang is.

Uiteindelik is dit die Organiserende Sekretarisse wat die Bybelgenootskap in die kerk en by die donateurs 'n gestalte gee. Hulle is die skakel tussen die donateure en die Bybelgenootskap en die Bybelgenootskap en die donateure. Hierdie is 'n baie fyn lyn waarop daar beweeg word.

Die kerk as vennoot van die Bybelgenootskap vereis inligting en verantwoordelike rentmeesterskap, terwyl die Bybelgenootskap ondersteuning in die wydste moontlike sin van die woord verlang.

Die volgende grafiese voorstelling van die jongste uitgawes gee 'n baie goeie idee oor die uitgawes van die Bybelgenootskap verreken in terme van elke Rand wat ontvang is.

Dit is hierdie verantwoordelike spandering van donateurs se geld wat meewerk om vertroue te skep by gelowiges en die kerke en organisasies wat die Bybelgenootskap ondersteun.

Ek wil weer verwys na die aanhaling van Pascal deur James Payne (1980:102), toe hy gesê het: "A servant can walk behind and carry the baggage or walk in front and carry the light".

Hierdie beeld kan net so goed van toepassing gemaak word op die ondersteuning van die Bybelgenootskap. Rev Fergus Macdonald, tydens 'n toeligting van die Sekretariskorps van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika, sluit aan by bogenoemde beeld en neem dit dan verder as hy die beeld van die saaiër op die Bybelgenootskap van toepassing maak. Volgens hom is die kerk die saaiër, met die Bybelgenootskappe die saadhandelaars wat saad moet voorsien aan die kerk.

In praktyk beteken dit dat die kerk behoeftes het ten opsigte van Bybels en verwante materiaal, maar aangesien dit die individuele kerke te veel sou kos om elkeen op hierdie pad van vertaling en produksie te loop, word die Bybelgenootskap as vennoot gebruik. Om verder hierdie taak as “slaaf” of as “saadhandelaar” te verrig, is daar fondse nodig. Of dit nou is om die bagasie van bestaande materiaal te dra, of om die lig van nuwe publikasies te laat skyn, fondse is nodig.

Gedagtig verder aan die missie van die Bybelgenootskap om Bybels teen ’n bekostigbare prys te voorsien, beteken dit in praktyk dat fondse geïen moet word. As die vergelykende syfers wat in die voorafgaande paragrawe, veral 6.2 tot 6.5 weerspieël is in ag geneem word, is dit baie duidelik dat die Sekretariskorps suksesvol was in hulle poging om fondse te genereer, maar die vraag bly vassteek - is dit genoeg?

Tot en met hierdie punt is daar baie klem gelê op die rol van Sekretarisse ten opsigte van fondsinsameling. Tereg kan gevra word of die skakelwerk van Sekretarisse dan net fondsinsameling impliseer? Moet die Bybelgenootskap van Suid-Afrika nie eerder van professionele fondsinsamelaars gebruik maak eerder as van hoogs gekwalifiseerde personeel, soos predikante, om fondse te genereer nie? Behoort fondsinsameling nie uitgekonnekteer te word ten einde die Bybelgenootskap in staat te stel om net op Bybelvertaling en Bybelverspreiding te konsentreer nie? Is predikante genoegsaam opgelei om as fondsinsamelaars op te tree?

Bogenoemde vrae is na my mening relevant vir hierdie studie aangesien daar juis gevra word na die aanwesigheid van ’n missionêre visie in die werksaamhede van die Bybelgenootskap, veral ten opsigte van Bybelvertaling en Bybelverspreiding.

Na my mening lê die uniekheid van die werksaamhede van die Bybelgenootskap juis in die feit dat sy donateursveld deur predikante en pastore bedien word. Aangesien die Bybel die belangrikste instrument in die hande van die kerk en breë Christelike gemeenskap is, en alleen Christene geraak word deur die Bybel, is dit net logies dat leraars die Christelike gemeenskap sal bedien. Predikante en Pastore besit verder ’n geloofwaardigheid vanuit hulle amp wat positief sal inwerk op die denke van die

donateure, aangesien dit juis die bedienaars van die Woord is wat die Woord “bemark” - die behoefte stel en ondersteuning vra.

Fondsinsamelaars sal na my mening nie so maklik die nodige toegang tot kansels en kerklike meerdere vergaderings verkry nie. Die gebrek aan toegang sal fondsinsameling erg benadeel. Die kultuur van predikante en pastore wat in diens staan van die Bybelgenootskap is baie goed gevestig aangesien dit deur al die jare heen die werkswyse van die Bybelgenootskap was. Hierdie feit word ondersteun deurdat die eerste agent van die Britse en Buitelandse Bybelgenootskap, dr George Thom (’n predikant) was, wat in die jare 1814-1818 groot werk gedoen het aan die Kaap (Smit 1970:113).

Weliswaar is predikante en pastore in die reël nie as fondsinsamelaars opgelei nie, maar uit die aard van die beroep is hulle “bemarkers” van die evangelie. En dit is juis in hierdie “bemarking” van die evangelie waar die missionêre roeping van die evangeliedienaar te sprake kom. Die Evangeliedienaar moet ’n missionêre roeping uitleef, anders sal die Koninkryk van God nooit op aarde gevestig kan word nie. En dit is hierdie missionêre visie van die evangeliedienaars wat oorgedra word wanneer die aktiwiteite van die Bybelgenootskap bevorder word.

Dit is juis hierdie missionêre visie wat na my mening die kerk asook die individuele gelowige beweeg om ’n donateur van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika te word. Of dit nou eenmalig, repeterend of deur middel van ’n testamentêre bemaking is, fondse word bewillig sodat die Bybel vertaal, geproduseer en versprei kan word.

Naas besoeke aan gemeentes en kerklike organisasies is die belangrikste manier van kontak maak en behou met donateurs deur middel van korrespondensie. Deur middel van hierdie werkswyse moet donateure ingelig bly, nuwe sake en ontwikkelinge onder hulle aandag gebring word en nuwe behoeftes onder die aandag gebring word.

Om donateure deur middel van korrespondensie te motiveer, vra kreatiewe skryfwerk wat geloofwaardigheid moet weerspieël en feite so uitlig dat dit die donateur en potensiële donateure sal aanraak. Alhoewel nie alle mense hierdie besondere gawes besit nie,

behoort senior evangeliedienaars tog te weet wat in die harte van mense leef en behoort hulle te weet hoe om mense te benader. 'n Mens kan verwag dat senior evangeliedienaars pastorale sensitiwiteit sal hê.

Die modus operandi van die Bybelgenootskap rondom die keuse van sekretarisse is dat daar deur die jare heen van senior leraars en pastore gebruik gemaak word. Die Bybelgenootskap het deur die jare sy personeel probeer kies met die volgende kriteria in gedagte, (a) die vermoë om te kan kommunikeer en (b) algemene aanvaarbaarheid binne die kerk of kerke wat bedien moet word en (c) 'n passie vir die Bybel en Bybelverspreiding. Hierdie kriteria is nie amptelik vasgelê nie, maar is uit gesprekke met personeel afgelei.

As gevolg van hierdie werkswyse slaag die Bybelgenootskap daarin om geloofwaardigheid deur die jare op te bou, maar belangriker nog, dit te behou.

6.11 Donateurs

Gedagtig aan dit wat in die voorafgaande hoofstukke en paragrawe geskryf is aangaande die rol en plek van die Bybel in die kerke en lewens van mense en rondom die werk wat die Sekretariskorps verrig, bly die vraag: Wat motiveer mense om by te dra tot die werksaamhede van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika?

Soos alreeds aangetoon is, word die donateure in kategorieë ingedeel. Vervolgens sal ek aan die hand van die indeling kortliks die verskillende kategorieë bespreek en probeer aantoon waarom daar bygedra word tot die werk.

6.11.1 Individue

Hierdie donateur is die mense wat deur die jare die Bybelgenootskap gedra het deur voorbidding en finansiële bydraes. Soos in die vergelykende syfers in paragraaf 6.4 na vore gekom het, is 36 % van die inkomste van die Bybelgenootskap uit hierdie kategorie

afkomstig. Vir die Bybelgenootskap is hierdie mense van die grootste belang en moet daar goed na hulle omgesien word, bedoelende genoegsame inligting en gereelde kontak.

6.11.1.1 Ontleding van skrywes

In die volgende paragrafe wil ek enkele skrywes wat die afgelope drie maande ontvang is, onder die loep neem, met weer eens die vraag of daar 'n sendingvisie onderliggend is aan hierdie donateure se offervaardigheid.

Die skrywes wat gebruik word, is hoofsaaklik afkomstig uit die twee NG Kerk departemente in die Johannesburgstreek. Hierdie is van die korrespondensie wat sporadies van donateure ontvang word en is die uitsondering op die reël aangesien daar van donateure nie normaalweg korrespondensie anders as donasies ontvang word nie.

Die gebruik bestaan by die verskillende departemente om korrespondensie van donateure slegs vir 3 maande te berg alvorens dit vernietig word. Die gebruik het ontstaan om moontlike navrae op te volg en om seker te maak dat spesifieke navrae beantwoord is. Briewe word vernietig omdat die berging van sodanige skrywes 'n probleem kan raak.

Aangesien die twee NG Kerk-departemente die grootste is, word daar meer korrespondensie as in enige van die ander departemente ontvang. Daarom die keuse om hoofsaaklik van hierdie twee departemente se korrespondensie gebruik te maak. Enkele skrywes uit die Engelse Multidenominale departement word gebruik.

Vervolgens aanhaling uit briewe wat ontvang is die afgelope drie maande:

Vanaf Pretoria – Ek het 2 operasies gehad en toe longontsteking en nou laat my geheue my in die steek. Hiermee my jaarlikse bydrae R600. Ek bid die Heer sal dit seën, ...

Vanaf Morgenzon – Omdat ek 'n Bybel besit stuur ek 'n posorder van R50 om te gebruik na die beste van u vermoë.

Vanaf Warmbad – Nogmaals baie dankie vir dit wat u deur die jare met Bybelverspreiding behaal het. Dankie ook dat u dit moontlik gemaak het sodat almal van ons die bybel kan lees. Ons kan maar net bid dat meer mense bereid sal wees om fondse aan die Bybelgenootskap te gee want soos ons weet is die koste van bybel pampier geweldig hoog en tog stel u dit teen 'n bekostigbare prys aan almal.

Vanaf Rietfontein – Ingesluit R20 vir die Bybelverspreiding. Ek is so dankbaar dat my druppeltjie ook vir iemand 'n Bybel kan voorsien.

Vanaf Kriel – Dankie vir die nuusbrief wat ek elke maand ontvang. Ek bid gereeld vir die lieflike werk wat u verrig.

Vanaf Witbank – Ons bid getrou vir u en die groot werk wat u doen.

Vanaf Pietersburg – U kan verseker wees dat daar gereeld gebid word vir u werk en arbeid vir die Here.

Vanaf Westonaria – We will pray for the need as indicated on the calendar. Please find enclosed a cheque for the amount of R400 towards the furtherance of your work.

Vanaf Pretoria – Herewith cheque for R80 as a contribution towards publishing the Word of God. Indeed, as Jesus said the truth sets free.

Vanaf Linden – Baie, baie dankie vir u briefie. Dit is altyd 'n geestelike versterking vir my; en die beloftes wat dit vir 'n mens inhou. Ek bid gereeld vir julle en ook vir al die genootskappe deur die hele wêreld. My dogter het verhuis na New Zeeland maar sy het nie haar God hier agter gelaat nie. Sy het Hom met haar saam geneem. Dankie dat ek dit met u kon deel.

Vanaf Mindalore – Meegaande is die bedrag van R50 per tjek ter ondersteuning van die belangrike werk wat deur die Bybelgenootskap gedoen word, om die Woord van God

beskikbaar te stel in die verskillende tale en uit dankbaarheid dat dit ook in ons eie taal beskikbaar is.

Vanaf Standerton – Baie dankie vir die werk wat u verrig deur die Woord aan hulle te bring deur Bybelverspreiding. Hulle wat nie die voorreg het om in hulle moedertaal die Bybel het en die wat so graag 'n Bybel wil hê.

Vanaf Lambton – Ons dink aan die Ndebele vertalingspan, ons kan maar net saam met hulle wees en hulle toebid – Laat heer U Seën op hul daal U Guns uit Sion hul Bestraal. Vir ou Afrika sing ons Gesang 9:4 vir ons toekoms hier en oor die hele wêreld.

Vanaf Schweizer-Reneke – Ek het begin om bydraes te soek. Soos u sien, moes ek self iets op die vorms skryf. Ingesluit is 'n tjek van R30 wat ek by bejaarde dames gekry het. Mag die paar “druppels in strome” verander.

Vanaf Vereeniging – Hiermee 'n klein bydrae om ook langs hierdie weg 'n bydrae te maak ten einde Gods Woord ook by die minderbevoorregtes te kry.

Hierdie skrywes beklemtoon baie duidelik die verhouding wat bestaan tussen die donateure en die leraars wat hierdie departemente behartig. Alhoewel sekere van die sake krom en skeef aan die orde gestel word, is dit baie duidelik dat die Woord vir die mense van die allergrootste belang is en daarom moet dit gedeel word. Donasies wat ontvang is, wissel van baie klein tot groot. Dit is baie duidelik uit die skrywes dat hierdie gelowiges deur die nood aan Bybels geraak is en op hulle beskeie manier iets probeer doen om uit te reik.

6.11.1.2 Kwalitatiewe ondersoek

Die aanhalings uit die briewe, soos in die voorafgaande paragrafe aangehaal is, beantwoord nie werklik die vraag waarom donateurs die Bybelgenootskap ondersteun nie. Gevolglik is daar besluit om 'n ondersoek te doen na die motivering van donateurs om tot die werksaamhede van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika by te dra.

Hierdie ondersoek is sowel skriftelik as telefonies gedoen. Alle Departemente van die Johannesburgstreek is gevra om name van donateurs voor te lê wat genader kon word. Die donateurs is almal mense wat op 'n gereelde basis bydra tot die werksaamhede van die Bybelgenootskap. Die volgende kerke word verteenwoordig in die navorsing: NG Kerk, Hervormde Kerk, Gereformeerde Kerke, AP Kerk, Apostoliese Geloof Sending kerk en die Volle Evangelie Kerk.

Daar moes besluit word watter tipe ondersoek gedoen gaan word en die keuse het as gevolg van beperkte fondse asook as gevolg van die tipe antwoorde waarna gesoek is op 'n kwalitatiewe ondersoek geval.

'n Paslike definisie van 'n kwalitatiewe ondersoek is dat dit by magte is om die vraag hoekom te beantwoord. Robson & Foster (1989:24) se beskrywing van 'n kwalitatiewe lui soos volg: "Through its inherent flexibility, its detailed and direct approach it provides an explanation and understanding of the consumer as an individual". Die kwalitatiewe ondersoek poog om te verstaan, in plaas daarvan om te meet. In wese is die kwalitatiewe ondersoek verduidelikend van aard.

Aan die ander kant is daar die kwantitatiewe ondersoek wat gedoen sou kon word. Robson & Foster (1989:24) beskryf hierdie navorsingsmetodiek soos volg: "Quantitative research is statistical and numerical measurements answering the question how many. It can provide a clear picture of the market, of consumers en masse". Daar is teen hierdie navorsingsmetodiek gekies omdat die Bybelgenootskap se donateurs nie net bestaan uit repeterende donateurs nie, maar ook uit mense wat by kerke en ander organisasies bydra sowel as mense wat deur middel van 'n testamentêre bemaking gaan bydra. Dit sal dus baie moeilik wees om na te vors. Die behoefte bestaan om te begryp waarom daar bygedra word eerder as om 'n statistiese ondersoek te doen.

Daar is 'n begin gemaak deur 50 repeterende donateurs uit te sonder as deel van die kwalitatiewe navorsing. Hierdie 50 donateurs is daarna gekontak. Hulle is afkomstig van oor die hele land en almal is Afrikaanssprekend.

Drie vrae is aan hulle gestel:

1. Wat motiveer u om spesifiek die Bybelgenootskap van Suid-Afrika te ondersteun?
2. Hoekom is die verspreiding van die Bybel vir u belangrik?
3. Beskou u die ondersteuning van die Bybelgenootskap as die uitlewing van u sendingroeping?

Op die eerste vraag was die response uiteenlopend en het soos volg gewissel:

- Die sinvolle missie van die Bybelgenootskap: Die Bybel in jou moedertaal en teen 'n bekostigbare prys.
- Die Woord is belangrik
- Bybels beskikbaar te stel vir mense
- Liefde vir die Woord van die Here
- Sodat die Woord en evangelie bedien kan word
- Die Here se opdrag om sy Woord te laat hoor
- Die verspreiding van die Bybel oor die wêreld aan te help
- Om die Bybel – “die ewige ware Woord van God” aan alle mense beskikbaar te stel
- Ek weet my donasie word gebruik om Gods Woord te help versprei
- Ek lees dat baie mense nie Bybels kan bekostig nie, daarom dra ek by

Op die tweede vraag was die antwoorde soos volg:

- Omdat elkeen in sy eie taal moet hoor van die groot daad van God (Hand 2)
- Om die saak van die Here te bevorder
- Die Bybel is vir alle mense en tale bedoel

- As die Woord in mense se harte groei verander die mense
- As iemand die Bybel lees kan hy die Woord verstaan wat ek self nie kan oordra nie
- Die Woord moet deur die hele wêreld gaan
- Sodat God se Woord in elke stam, taal en nasie gelees sal word
- Ons Christelike plig en opdrag
- Dis die Woord van God en die kanaal waardeur Hy hom bekend stel
- As elkeen Hom ken bespoedig dit die koms van die Here

Op die derde vraag was die antwoord altyd 'n ja. Vanaf, absoluut Ja, tot 'n gedeeltelike Ja. Enkele donateurs het gewys op die verdere verantwoordelikheid om self te getuig.

Hierdie ondersoek het beslis 'n antwoord verskaf op die vraag hoekom donateurs die Bybelgenootskap van Suid-Afrika ondersteun. Hierdie kwalitatiewe navorsing bevestig die hipotese: dat die kerk, sendingorganisasies en gelowiges juis by die Bybelgenootskap betrokke raak as gevolg van 'n missionêre visie wat by hulle aanwesig is. Veral die motivering van die individuele gelowige om 'n bydrae te maak, word bevestig

6.11.1.3 Kontak met donateurs

Donateurs word deur die sekretariskorps bedien deur bedankingsbriewe wat aan hulle gerig word saam met die kwitansie wat uitgereik is vir elke donasie wat ontvang is. Mense wat debietorders geteken het, ontvang kwartaaliks bedankingsbriewe wat ook soos in die geval van gewone donasies van 'n inligtingstuk voorsien word. Die inligtingstukke word deur die Sekretarisse saamgestel om meer spesifieke en relevante gebeure uit te lig. Hierdie gebruik wissel van streek tot streek.

Alle donateurs ontvang jaarliks die Gebedsboekie, opgestel deur die Wêreldbond van Bybelgenootskappe, waarin die wêreldwye werk van Bybelgenootskappe bekend gestel word en waarvoor daar voorbidding gedoen kan word. Donateurs kry deur hierdie publikasie 'n aanvoeling van die werk wat buite ons landsgrense gedoen word en die behoeftes aldaar. Hierdie publikasie word aangepas vir die Suid-Afrikaanse lesers.

Die Saaier, die Bybelgenootskap van Suid-Afrika se kwartaalblad, verskyn 4 keer per jaar met nuus en inligting wat gefokus is op gebeure wat alreeds plaasgevind het en wat nog gaan plaasvind. In hierdie publikasie word daar erkenning verleen aan afgestorwe donateurs wat testamentêre bemakings gemaak het. Daar word ook so ver moontlik 'n fotobeeld gegee van die werksaamhede en hoogtepunte gedurende die kwartaal, plaaslik asook internasionaal.

Alle donateurs ontvang jaarliks 'n Jaarverslag waarin daar in kort verslag gedoen word van die werksaamhede van die Bybelgenootskap. Gewoonlik word hierdie verslag saam met die Saaier uitgestuur.

Van tyd tot tyd, soos wat die behoefte ontstaan, word spesiale briewe aan donateurs gerig om fondse te probeer genereer vir spesifieke sake. Hierdie is 'n werkswyse wat egter nie op 'n baie gereelde grondslag gebruik word nie.

Dit is vir die Sekretariskorps van die Bybelgenootskap van groot belang om sy donateurskorps ingelig te hou ten einde betrokkenheid by hierdie saak lewendig te hou.

Die promosiemateriaal van die Bybelgenootskap word sover moontlik in al die landstale van ons land gedruk, maar dit is nie altyd moontlik nie. Die Saaier, Jaarverslag en Gebedsboekie verskyn net in Afrikaans en Engels. Sekretarisse rig korrespondensie in die taal waarmee daar met hulle gekommunikeer word. Die vraag kan gevra word of dit koste effektief sal wees om Die Saaier, Gebedsboekie en Jaarverslag in al die amptelike tale te vertaal en te versprei of moet daar met die huidige werkswyse volstaan word.

Ten einde hierop 'n wetenskaplike antwoord te kry, sal daar 'n ontleding van die donateurskorps gedoen moet word en taalvoorkeur sal definitief ondersoek moet word. Hierdie is 'n saak wat na my mening deur die Hoofkantoor van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika ondersoek behoort te word sou dit nodig blyk te wees. Daar kan egter tans met die huidige werkswyse volstaan word aangesien die twee tale wat gebruik word na my mening die donateurskorps van die Bybelgenootskap tevrede hou.

6.11.2 Kerke

Die vergelykende syfers toon baie duidelik die tendens dat kerke besig is om dié belangrikste bydraer te raak tot die werksaamhede van die Bybelgenootskap. Met meer as 37% van die Bybelgenootskap se inkomste wat afkomstig is uit die bydraes van gemeentes kan daar met reg gevra word of dit genoegsaam is? Kan kerke nie meer bydra tot hierdie saak nie?

Wat met kerke bedoel word, moet eers gedefinieer word. As daar van kerke gepraat word ten opsigte van fondsinsameling deur die Bybelgenootskap van Suid-Afrika, word daarmee bedoel die plaaslike gemeentes van die verskillende kerklike denominasies wat werksaam is in Suid-Afrika.

Gedagtig daaraan dat 54 verskillende kerklike denominasie verteenwoordig word op die Nasionale Raad van die Bybelgenootskap dan behoort kerklike bydraes die meeste te wees.

Die vraag kan gevra word of die kerke wel hulle deel doen ten opsigte van die ondersteuning van hierdie groot saak. Kan daar nie meer bygedra word tot die werksaamhede van die Bybelgenootskap nie? Dit lê egter nie op die terrein van hierdie studie om die finansiële ondersteuning volgens denominasie krities te beoordeel nie.

Wat wel blyk, is dat alhoewel kerke 'n groot las dra, daar wel ruimte is vir groei. Die beeld van Pascal van die dienskneg wat die bagasie kan dra of die lig kan dra is net so van toepassing op die verhouding tussen die kerk en die Bybelgenootskap ten opsigte van die finansies.

Ek wil hierdie beeld uitbrei deur te sê dat die Bybelgenootskap en die kerke vennote is. Die mate waarin die kerke die finansies kan verskaf, in daardie mate kan die Bybelgenootskap die materiaal vir die kerke voorsien om hulle Godgegewe roeping te volvoer. Die finansiële ondersteuning van die kerke is dus van kritieke belang. Die mate

waarin kerke eienaarskap vir die werksaamhede van die Bybelgenootskap aanvaar, in daardie mate sal hulle finansiële ondersteuning dit weerspieël.

Deur die jare het daar egter 'n unieke werkswyse ten opsigte van die kerke ontstaan. Smit(1970:27) verduidelik die werkswyse van die pas herstigte Hulpvereniging en maak veel van die feit dat gemeentes uit eie beweging tot die werksaamhede van die Bybelgenootskap toegetree het. Gedagtig daaraan dat die NG Kerk in daardie stadium die enigste Afrikaanse kerke was, was daardie betrokkenheid van die grootste belang. Smit skryf oor hoe daar oor Bybelverspreiding gepreek is en kollekte ten bate van hierdie saak opgeneem is. Die patroon van kerklike betrokkenheid is alreeds so vroeg as 1846 vasgelê. Hierdie werkswyse wat uniek aan die Bybelgenootskap van Suid-Afrika is, is steeds in die nuwe millennium van krag.

Tydens die Sekretarisse-konferensie te Kaapstad, 14 tot 16 Februarie 2000, meld die Hoofsekretaris van die Wêreldbond van Bybelgenootskappe, rev F Macdonald, dat die patroon van fondsinsameling in Engeland een is van kollektante en besoeke aan gemeentes deur emeriti leraars om veral testamentêre bemakings te werf.

Soos alreeds vroeër vermeld is, word gemeentes nie sinodaal verplig om finansiël tot die werk van die Bybelgenootskap by te dra nie. Sinodes en meerdere kerklike vergaderinge kan alleen die beginsel van Bybelverspreiding ondersteun en 'n beroep op gemeentes doen om hierdie saak te ondersteun. Die meeste van die kerke wat die Bybelgenootskap ondersteun, werk vanuit die beginsel dat daar van lidmate gevra word om die verlies wat op 'n gesubsidieerde Bybel gelei word, te dra. Huidig beloop hierdie verlies R 15 per Bybel.

Kerke dra by deur middel van kollekte wat opgeneem word, deur die reël van spesiale projekte, byvoorbeeld Bybelse feesmale en handgeskrewe Bybelprojekte asook die insameling van koeverte vir Bybelverspreiding wat deur die Bybelgenootskap voorsien word. Gemeentes vir wie hierdie werk belangrik is, is inderdaad baie kreatief in hulle betrokkenheid by fondsinsameling vir die Bybelgenootskap. Die laaste dekade is veral sportaksies soos fietstoere, Bybelstappe asook marathons en half marathons baie gewild.

Met die afskaffing in September 1996 van die voorreg om bydraes aan die Bybelgenootskap van persoonlike inkomstebelasting af te trek, het die bydraepatroun 'n verskuiwing ondergaan. Uit kontak met donateure was dit duidelik dat daar nou deur gemeentes bygedra gaan word. Daar was aanvanklik 'n dramatiese afname in bydraes, maar bydraes het weer in 1998 gestyg.

Wat egter nie weg te redeneer is nie, is dat waar die plaaslike leraar die Bybelgenootskap goedgesind is, in daardie gemeente word die Bybelgenootskap finansiël goed ondersteun. Gemeentes verlang egter dat die personeel van die Bybelgenootskap op 'n gereelde basis daar besoek aflê. Aangesien Sekretarisse 'n geweldige werkslas het ten opsigte van gemeentes wat besoek moet word, kan daar nie geredelik aan hierdie versoek voldoen word nie.

Die verhouding tussen die NG Kerk en die Bybelgenootskap was nog altyd baie besonder. Tot op hede was die Hoofsekretarisse almal geordende leraars van die kerk. Deur die jare was daar nog nooit 'n formele ooreenkoms tussen die NG Kerk en die Bybelgenootskap ten opsigte van die beskikbaarstelling van leraars vir diens by die Bybelgenootskap nie. Met die Algemene Sinode (Oktober 1998), is daar vir die eerste keer amptelik besin oor die plek en rol van die Bybelgenootskap in die kerk se werksaamhede. In hierdie bespreking het die Bybelgenootskap vir die eerste maal amptelik "tuis" gekom en hierdie hele verhouding is amptelik gestruktureer.

Die strukturering vind plaas in die goedkeuring van die ooreenkoms tussen die Bybelgenootskap en die NG Kerk. Die Bybelgenootskap word amptelik ingeskakel onder die Algemene Kommissie vir Bybelvertaling, -verklaring en -verspreiding (AKBV).

Voor die besluit wat in 1999 tydens die ASK-vergadering geneem is om die hele verhouding tussen die NG Kerk en die Bybelgenootskap te struktureer, het die Bybelgenootskap self predikante benoem om by die Bybelgenootskap te kom werk. Die behoud van bevoegdheid was nooit 'n probleem nie tot en met die Algemene Sinode van

1994. Tydens daardie Sinode is 'n besluit geneem om predikantsbevoegdheid te koppel aan gemeentelike bediening.

Hierdie besluit het die Bybelgenootskap genoop om die verhouding tussen die NG Kerk en die Bybelgenootskap op 'n formele basis te plaas. Die ooreenkoms tussen die NG Kerk en die Bybelgenootskap reël nie net alleen die beroepingsprosedure nie, maar ook die bevestiging van sodanige predikante wat beroep sou word. Proponente wat beroep sou word, sal egter nie predikantsbevoegdheid ontvang nie (Notule van ASK-vergadering 16 Maart 1999).

Ander kerke het soortgelyke besluite wat die verhouding tussen die Bybelgenootskap van Suid-Afrika en daardie kerke formeel uitspel.

6.11.3 Testamentêre Bemakings

Soos vantevore aangedui is, toon die inkomstesiflers dit baie duidelik dat die Bybelgenootskap al hoe swaarder steun op testamentêre bemakings om sy begroting aan te vul en te laat klop. Donateurs word vanaf kansels en veral deur middel van promosiemateriaal aangespoor om 'n bemaking aan die Bybelgenootskap te maak.

Die afgelope drie jaar is bemakings ontvang wat gewissel het in omvang. In 1997 is 'n bedrag van oor die R1 miljoen in ontvangs geneem en vanjaar, in 2000, 'n bedrag van oor die R900 000.

Bemakings bly egter 'n baie persoonlike saak en na my mening kan donateure alleen bewus gemaak word van die moontlikheid om 'n bemaking te doen.

6.11.4 Besighede

Sakeondernemings bly 'n bron van inkomste vir die Bybelgenootskap. Dit lê veral op die terrein van die Streeksekretarisse om maatskappye en ander besighede te teiken om

donasies. Van die groot firmas wat nasionaal werk, word vanuit Hoofkantoor genader vir bydraes tot die groot werk van Bybelverspreiding.

Met die demokratiseringsproses wat in Suid-Afrika aan die gang is en met die gelykluidende godsdiensgelykstelling en met die aanstelling van mense met ander geloofsoortuigings in maatskappye, het hierdie bron van inkomste ernstig onder druk gekom.

Waar stadsrade en plaaslike owerhede in die verlede gewillig was om finansieel by te dra, het die prentjie drasties verander. Geld word nou vir ander organisasies soos onderwysinstellings en ander nie-regeringsorganisasies geskenk waar 'n inkomstebelastingvoordeel verkry kan word. Verder het godsdiens te kontensieus geword. Die gevaar bestaan dat die vrees om aanstoot te gee en polities korrek op te tree, te ver gevoer word.

Wat egter verblydend is, is dat daar nog Christensakemanne- en organisasies is wat nie skroom om standpunt in te neem nie. Geld word nog steeds vir die Bybelgenootskap bewillig en word sonder enige omhaal oorbetaal.

Hierdie kategorie van donateure maak 'n groot persentasie uit van die kategorie "ander" in die verslae van die Bybelgenootskap.

6.12 Terugblik: Die Bybelgenootskap en sy fondsinsamelingspogings

Roland Allen, die gewese sendeling van die Anglikaanse Kerke in China, in sy boek The spontaneous expansion of the Church is geweldig krities aangaande die ontwikkeling en die rol van sendingorganisasies. Alhoewel die feit baie duidelik gekonstateer is dat die Bybelgenootskap van Suid-Afrika nie 'n sendingorganisasie is nie, kan daar gevra word of van sy vrese en kritiek nie van toepassing is op die Bybelgenootskap van Suid-Afrika nie.

Hy begin sy relaas deur te verwys na die rol van sending in die vroeë kerk en deur wie dit gedoen is. Hy maak die volgende opmerking:

If we compare our modern missionary work with the missionary work of the Early Church, this is what differentiates them: with us missions are the special work of a special organization, in the Early Church missions were not a special work, and there was no special organization (Allen 1971:96).

Hy gaan verder deur kritiek te lewer op die feit dat die sendingorganisasies die praktiese werk uit die hande van die kerk geneem het. Kritiek wat hy uitspreek op die feit dat die gevaar kan bestaan dat organisasies later net vir hulleself bestaan en nie aan hulle roeping meer gehoor gee nie, is nie net baie reguit nie, maar ook relevant. Hy neem hierdie punt verder as hy sê die organisatoriese struktuur kan later so belangrik raak dat dit as steunpunt gesien en behandel word. Die oordrewe klem op finansies kan veroorsaak dat die visie van sodanige organisasie totaal in onbruik verval.

Allen se kritiek op finansies sny egter baie dieper. Hy skryf (1971:112) die volgende en haal in hierdie proses Kanon Gairdner van Kairo aan:

Canon Gairdner, of Cairo, has warned us against 'missions by proxy', and has suggested that there is a terrible danger that we shall beget native communities in our likeness, who will also insist before long on doing their work by proxy. He might have gone further. We have created and are creating, and must create, such communities because we carry everywhere the stipendiary system on which the work of the Societies is based and teach all our converts that it is the duty of Christians to evangelize by paying evangelists. Our missionary organization is essentially organization of missions by proxy.

Hierdie kritiek, soos alreeds vermeld, is skerp kritiek, maar dit bring 'n bepaalde besinning. Die vraag kan dan gevra word in watter mate die Bybelgenootskap nog op sy missie toegespits is en hoe hierdie missie nagejaag word? Die verdere vraag kan gevra word of die Bybelgenootskap nie die werk van die kerk uit sy hande gevat het nie. Die vraag kan verder gevra word na die aanslag om finansies te genereer en of die klem wel daar is om mense so te benader dat hulle as gevolg van skuldgevoelens betrokke raak?

Die meeste antwoorde op hierdie vrae is alreeds beantwoord deur wat in al die voorafgaande hoofstukke geskryf is. Die Bybelgenootskap het na my mening nie die taak van kerk uit sy hande geneem ten opsigte van Bybelvertaling en Bybelverspreiding nie. Intendeel, die kerke en die Bybelgenootskap is volle vennote in hierdie proses, maar die Bybelgenootskap tree op as agent vir die kerke om hierdie duur proses te administreer en te voltooi, terwyl die kerke die mannekrag voorsien wat die werk kan doen.

Die Bybelgenootskap slaag daarin om in die behoeftes aan Bybels en verwante materiaal te voorsien. Watter formate benodig word, berus by die behoefte van die kerke wat via die bestaande strukture gekommunikeer word.

Die mening is vroeër uitgespreek dat die Bybelgenootskap daarin geslaag het om sy donateursbasis nie net te behou nie, maar deur die jare te vergroot. Die Bybelgenootskap moes waarskynlik iets reg gedoen het.

Tom McCabe, 'n kenner op die gebied van fondsinsameling, skryf in 'n artikel "Understanding the ministry of Fundraising" dat daar volgens hom drie kritieke beginsels is waarvolgens fondsinsamelings pogings moet plaasvind. Hy praat van verhoudingsbouende (relationship-building fundraising) fondsinsamelings pogings. Sy hele beredenering word gebou op 2 Korintiërs 8 en 9.

Die beginsels soos deur McCabe uitgespel is, bevat nog praktiese toepassings wat die volgende insluit:

1. **Meaningful giving comes from the heart not the wallet** (2 Corinthians 8:1-6). It is God's desire that people give themselves to Him and *then* to His work... both are in keeping with his will.

Application: 1.1 Pray for your fundraising efforts, that hearts will be moved to respond as God leads.

1.2 Communicate real stories of the results of your ministry.

- 1.3 Communicate real needs and how - by meeting those needs
- lives will be changed by God.

2. God expects reasonable giving commitments, not unrealistic emotional responses (2 Corinthians 8:10-12). Donors are to give reasonably, from available resources.

- Application:**
- 2.1 No high-pressure arm twisting.
 - 2.2 No guilt-inducing appeals.
 - 2.3 Regular communication of needs, so donors can give reasonable amounts from available sources.

3. We are accountable to each other, not just to God (2 Corinthians 8:20-21). We speculate that Paul recognized that although God sees the heart, and hence the motives, man doesn't have that ability. Therefore, it is necessary to meet the often arbitrary rules of men, even when it may cost more money or take more time, so that we can represent ourselves faultless as much as humanly possible.

- Application:**
- 3.1 Practice financial accountability.
 - 3.2 Perform annual audits. This communicates care and prudence in handling money.
 - 3.3 Comply with all state requirements.

The third principle includes absolute integrity in *what* is communicated as well as how finances and resources are managed (McCabe 1997:25-28).

Gedagtig aan die bogenoemde siening van Tom McCabe kom die ingesteldheid van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika telkens baie sterk na vore.

Die eerste beginsel wat McCabe uitlig, is juis die vertrekpunt ten opsigte van deputasiewerk. Hierdie beginsel word ook onderstreep deur die briewe van die donateure

wat bespreek is. In deputasiewerk gaan dit juis oor gebed en die oordra van die behoeftes van die Bybelgenootskap.

Die tweede beginsel word juis deur die Sekretarisse toegepas. Niemand beter as die Sekretarisse weet watter druk daar op donateurs is nie, aangesien almal uit die gemeentelike bediening na die Bybelgenootskap oorgekom het.

Die derde beginsel is iets waarop die Bybelgenootskap baie trots is. Die besef dat met donateurs se geld gewerk word, rus swaar op die gewete, en daarom word daar baie versigtig met die geld omgegaan. Jaarliks verskyn daar 'n Jaarverslag waarin daar 'n bondige finansiële oorsig verskyn. Alle finansiële state van die Bybelgenootskap is ter insae vir enige donateur van die Bybelgenootskap.

Die goeie naam van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika is die genadegawe aan die Bybelgenootskap en daar word vanaf die Hoofsekretaris se kantoor tot op voetsoolvlak erns gemaak om dié goeie naam in stand te hou.

Na my mening is dit die toepassing van hierdie beginsels wat verseker het dat die Bybelgenootskap vir so baie jare kon bly voortbestaan.

Die vraag nou is watter uitdagings daar vir die Bybelgenootskap in die nuwe millennium voorlê. Die volgende hoofstuk behoort 'n aanduiding te gee van dit wat dalk oor die pad van die Bybelgenootskap kan kom.

HOOFSTUK 7

DIE BYBELGENOOTSAP VAN SUID-AFRIKA EN DIE UITDAGINGS VAN DIE TOEKOMS.

7.1 Uitdagings ten opsigte van die toekoms

Daar is aangetoon hoe die Bybelgenootskap gepoog het om die uitdagings van die verlede aan te spreek. Daar was aanvanklik probleme rondom die voortbestaan van die Hulpvereniging, maar met die latere groei van hierdie organisasie het die Bybelgenootskap van Suid-Afrika in 1965 tot 'n outonome Bybelgenootskap ontwikkel.

Daar is ook gepoog om die dinamika aan te toon wat agter die verskillende vertalings van die Bybel in die inheemse tale aan die werk was. Die rol van die sendelinge is uitgelig en beklemtoon.

Die produksiesyfers en die verspreidingsyfers in terme van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika, het juis aangetoon dat daar sowel plaaslik as internasionaal, 'n bepaalde sendingdimensie in sy werksaamhede teenwoordig was. Daar is werklik gepoog om soveel moontlik materiaal te produseer en vir die mense van Suid-Afrika beskikbaar te stel.

Die finansiële posisie het aan die ander kant die unieke verhouding waarbinne die Bybelgenootskap met sy donateurskorps staan baie sterk belig. Die stand van die finansies het verder aangetoon dat die mense van Suid-Afrika 'n passie vir die Woord openbaar. Donateurs se offervaardigheid het meegewerk dat miljoene Bybels deur die jare vir verspreiding beskikbaar gestel kon word.

Uiteindelik bly daar een brandende vraag oor: Watter uitdagings lê daar in die toekoms vir die Bybelgenootskap van Suid-Afrika opgesluit?

Die Bybelgenootskap van Suid-Afrika word, soos enige organisasie, ook noodwendig met die toekoms gekonfronteer. Die vraag is egter hoe die Bybelgenootskap hierdie uitdaging gaan aanvaar en in watter gees hy die pad gaan stap. Aangesien die Bybelgenootskap so 'n besondere lang en trotse geskiedenis het, moet die toekoms met dieselfde toegewydheid aangepak word.

Na my mening word die uitdagings vir die toekoms in die huidige werksaamhede van die Bybelgenootskap gereflekteer. Ek sal die uitdagings vir die toekoms onder die aspekte van vertaling, produksie en verspreiding hanteer. Ek sal nog 'n punt wil byvoeg, naamlik die van fondsinsameling, aangesien die uitdagings ten opsigte van die finansies onderliggend aan al die werksaamhede is.

Ten opsigte van die uitdagings sal ek 'n verskeidenheid van sake wil aanroer. Nie al hierdie sake sal in detail bespreek word nie, aangesien al die uitdagings nie noodwendig binne hierdie studieveld lê nie.

7.2 Uitdagings ten opsigte van Vertalings

Die Bybelgenootskap van Suid-Afrika is tans besig met 'n vertaalprogram wat na alle waarskynlikheid tot diep in die eeu gaan duur.

7.2.1 Afrikaanse Bybel vir Dowes

Die Bybelgenootskap is tans besig met 'n baie ambisieuse program om die Bybel te vertaal sodat dit vir die dowegemeenskap toeganklik sal wees. Nagenoeg 5 000 Afrikaans doofgebore persone sukkel om die Bybel in die huidige formaat te lees.

Dowes se taal, wat as 'n volledige dialek van Afrikaans beskou word, verskil dramaties van gewone Afrikaans. Die verskil lê daarin dat dowetaal net op die visuele gebaseer is met die gevolg dat die woordeskat baie beperk is. In die dowetaal het woorde gewoonlik net een betekenis en die taal moet sodanig wees dat dit deur middel van gebaretaal of vingertaal gekommunikeer kan word.

In 1998 het die eerste proefvertaling van Genesis en Markus verskyn. Hierdie proefvertaling is uniek aangesien daar heelwat van woordverklarings gebruik gemaak word. Sketse word gebruik om gebeure en sake meer verstaanbaar toe te lig.

Na alle waarskynlikheid sal 'n verdere proefvertaling deur die loop van hierdie jaar verskyn. Volgens prof JP Oberholzer is die klein profete gereed om as proefvertaling te verskyn.

Die vraag kan met reg gevra word of die klein potensiële lesertal so 'n groot projek regverdig. Kan hierdie fondse nie elders beter aangewend word nie?

Die antwoord lê na alle waarskynlikheid in die missie van die Bybelgenootskap opgesluit. Dit is die Bybelgenootskap se selfopgelegde plig om die Bybel aan alle mense te voorsien in 'n taal en formaat wat hulle kan verstaan. Dit is my siening dat hierdie Bybel nie noodwendig net deur die dowegemeenskap gebruik gaan word nie. Die ooreenkomstige Engelse vertaling word gebruik vir die dowes, maar word ook bemark as 'n "easy read Bible" vir kinders.

Die Bybelgenootskap van Suid-Afrika kan definitief ten opsigte van hierdie saak by die Amerikaners leer. As hierdie perspektief gehuldig word, kan so 'n projek geregverdig word. Dit bly egter 'n ope vraag of dieselfde behoefte by die ander taalgroeperings binne Suid-Afrika bestaan. Gedagtig aan die styging in die verkope van Engelse Bybels sou daar tog geredelik geredeneer kan word dat daardie mense met Engels tevrede moet wees. Aangesien hierdie Bybel vanuit Amerika ingevoer word en dit nie 'n plaaslike Bybelgenootskap produk is nie, sal daar na maniere gekyk moet word om hierdie produk meer toeganklik vir die dowe gemeenskap te maak.

Aan die anderkant bly daar tog die behoefte om in jou moedertaal te aanbid. Ek sou wou sien dat deeglike marknavorsing gedoen sal word wat omvattend en wetenskaplik van aard sal wees voordat daar enige ander vertaalwerk in 'n inheemse taal vir Dowes aangepak word. So 'n projek is te eksklusief om geld op te spandeer as die produk nie gebruik word nie.

Ek wil aansluit by die siening van Smith (1930:8), soos aangehaal in Hoofstuk 4 punt 6, wat soos volg lui:

Men need two kinds of language, in fact; a language of the home, of emotion, of unexpressed associations; and a language of knowledge, exact argument, scientific truth, one in which words are world-current and steadfast in their meanings. Where mother tongue does not answer both needs, the people must inevitably become bilingual; but however fluent they may succeed in being in the foreign speech, its words can never feel to them as their native words. He may bargain in the other, or pass examinations in it, but he will pray in his home speech. If you wish to reach his heart you will address him in that language.

Hierdie siening van Smith is beslis stof tot nadenke, ook wat die gehoorgestremde betref.

Die huidige vertaalspan van die Afrikaanse Bybel vir Dowes bestaan uit prof JP Oberholzer as projekkoördineerder, mnre A Kleinschmidt wat optree as tolk vir sy vader E Kleinschmidt (’n Dowe), dr R Hough (predikant vir Dowes), mej E Roux (Afrikaanse-onderwyseres vir Dowes) en mej R Scheffler (senior direkteur: Teksvorsing en notulerende skriba vir die komitee).

7.2.2 Suid-Ndebele vertaling

Soos vroeër aangetoon is, besit hierdie moedertaalsprekers nie die hele Bybel in hulle taal nie. Dit is slegs die Nuwe Testament wat alreeds vertaal is, en daarom het die Bybelgenootskap ’n vertaalspan aangewys wat aan die begin van 1999 begin het met hulle werksaamhede om die Ou Testament te vertaal. Hierdie projek sal na alle waarskynlikheid in die omgewing van 10 jaar duur.

Die aanpak van hierdie projek, wat in enige terme ’n finansiële las op die skouers van die Bybelgenootskap plaas, is juis die praktiese uitlewing van sy missie om Bybels aan alle mense te voorsien. Die Bybelgenootskap was moreel verplig om hierdie saak aan te pak

namens die nagenoeg 600 000 moedertaalsprekers. Soos wat die geval is, word hierdie saak as 'n prioriteit beskou.

7.2.3 Die ongeletterdes

Die Bybelgenootskap van Suid-Afrika het ISWEN versoek om navorsing te doen oor die wenslikheid vir die Bybelgenootskap om betrokke te raak by die uitgee van Bybels in oudioformaat in die tale van Suidelike Afrika.

Prof D Crafford lê in April 1998 'n verslag aan die Bybelgenootskap van Suid-Afrika voor oor die gebruik van oudio-visuele media in die verspreiding van die Skrif en Skrifgedeeltes, en oor die produksie en verspreiding van die Bybel in oudio-formaat. Hierdie studie is gedoen namens die Instituut vir Sendingwetenskaplike en Ekumeniese Navorsing (ISWEN).

Sonder om die deeglike en noukeurige verslag van Crafford oor te skryf, sal ek enkele belangrike tendense uitlig wat in hierdie verslag na vore gekom het.

Crafford identifiseer die kern van die probleem naamlik dat ongeletterdheid, half-geletterdheid en post-geletterdheid in die wêreld eerder aan die toeneem is as aan die afneem. Ongeveer die helfte van die wêreld se bevolking, wat neerkom op byna drie miljard mense, kan nie lees nie. Daarby moet gelet word die groot getal mense wat verskillende grade van geletterdheid besit, maar dit selde in die praktyk toepas (Crafford 1997:1).

Crafford haal Ansre aan wat sê dat in lande met 'n lae literêre tradisie, soos in Afrika, slegs 11% van alle mense wat kan lees, werklik gereelde lesers van die Bybel is. Wat hierdie situasie nog verder kompliseer, is dat in veral Westerse lande met hulle 100% geletterdheid mense al hoe meer op die elektroniese medium staat maak om inligting te bekom. Die televisie, radio, klank-en videokassette neem die plek in van boeke, tydskrifte en koerante.

Crafford kom aan die einde van die ondersoek tot die konklusie dat daar basies 4 groepe mense is wat 'n behoefte het aan die Bybel in oudio-of oudio-visuele formaat. Hierdie groepe is (a) Ongeletterdes, wat uit 'n kultuursituasie kom waar lees en skryf nie algemeen in gebruik is nie. (b) Mense wat wel leer lees en skryf het, maar nie ver genoeg gevorder het om die Bybel vlot te kan lees nie, en derhalwe selde of ooit lees. (c) Mense wat wel goed geskool is en vlot kan lees en skryf, maar wat in die elektroniese era waarin ons leef so aan die elektroniese media gewoon geraak het dat hulle die lees van boeke en dokumente daarmee vervang het. (d) Blinde en swaksiende mense wat uit die aard van die saak nie kan lees nie of slegs braille-skrif kan lees (Crafford 1997:20).

Uit bogenoemde is dit duidelik dat die behoefte aan materiaal so uiteenlopend is dat dit kan wissel van gedramatiseerde tekste met meervoudige stemme wat gekombineer kan word met tradisionele vorme van drama, poësie en musiek tot gesofistikeerde materiaal in oudio-visuele vorm.

Wat egter vanuit 'n missionêre perspektief verontrustend is, is dat daar tussen 7,5 – 10 miljoen mense in ons land is wat nooit werklik leer lees het nie. Voeg daarby die na raming 10 miljoen mense wat wel 'n elementêre lees kennis het, maar wat sukkel om die Bybel te lees. Crafford maak die stelling dat baie van hierdie ongeletterde mense aan die Onafhanklike Swart Kerke behoort. Hierdie kerke stel nie geletterdheid as 'n voorwaarde tot kerklidmaatskap nie. Hierdie mense is uitgelewer aan dit wat deur die voorgangers aan hulle oorgedra word, deur middel van sang en voorlesing uit die Bybel deur iemand wat soms wel genoegsaam geletterd is. Tot hiertoe, in kort, die verslag van Crafford.

Op die Nasionale vergadering van Februarie 1998 is daar met dank kennis geneem van die verslag, maar terselfdertyd is groot onrus verwoord. Voortspruitend uit hierdie verslag is daar aan ISWEN opdrag gegee om hierdie studie verder te neem en sekere sake te ondersoek.

ISWEN het teen die einde van 1999 'n verslag aan die Hoofsekretaris van die Bybelgenootskap vir oorweging voorgelê. Tydens die Nasionale Raadsvergadering in Februarie 2000 te Kaapstad is hierdie verslag nie voorgelê nie. Dit is dus voortydig om

na hierdie verslag te verwys as 'n amptelik goedgekeurde dokument van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika. Ek wil egter in my studie daarna verwys aangesien dit die problematiek rondom ongeletterdheid aanraak en verder moontlikhede verskaf ten opsigte van die adressering van die behoefte van die ongeletterde.

Die verslag beklemtoon die feit dat daar 'n hele verskeidenheid van “orale kontekste” of mondelinge kulture is, soos:

- primêre oraliteit (die tradisionele orale kultuur)
- sekondêre oraliteit (waar orale poësie, kultuur en religie deel word van kulturele en politieke verset)
- tersiêre oraliteit (globale, elektroniese orale kommunikasie)
- subkulture wat mondelinge kommunikasie-patrone gebruik.

Die verdere stelling word gemaak dat daar in die tussengebied tussen orale en literêre kulture steeds 'n wisselende proses van konflik en kombinasies heers, wat tipies is van die interaksie tussen komplekse stelsels.

Die verslag het verder bevind dat hierdie saak groot uitdagings vir vertalers inhou. Groot gedeeltes van die Bybel het oorspronklik in 'n orale vorm bestaan en het later eers oorgegaan in 'n literêre vorm. Hierdie oorgang van die orale na die literêre vorm het verandering in betekenis meegebring. Die uitdaging is dus om die Bybelse betekenis of literêre inhoud te behou as die proses omgekeer word en die Bybel weer in 'n orale vorm beskikbaar gestel word.

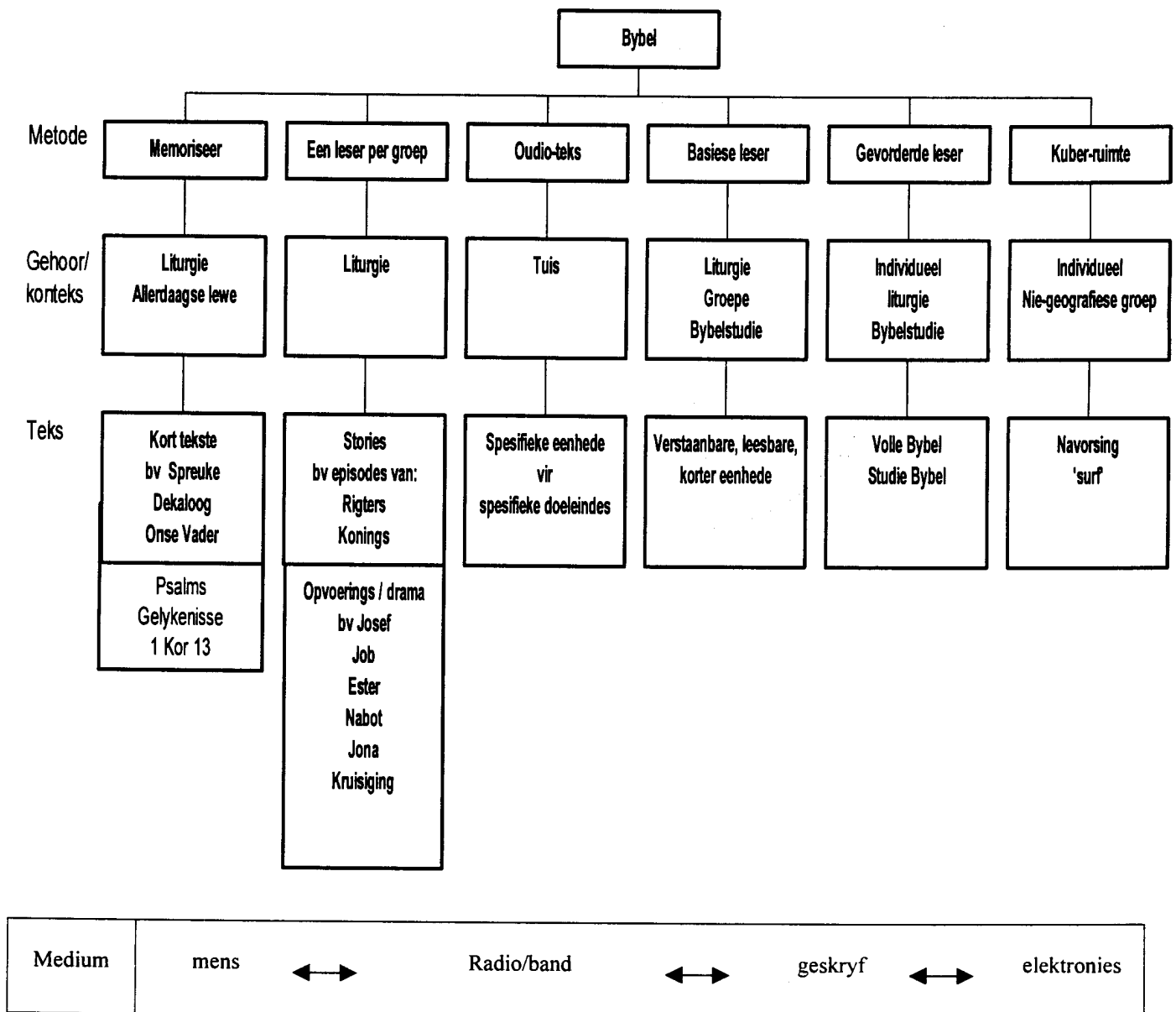
Uiteindelik sal daar na 'n benadering gesoek moet word wat die historiese aard van die teks respekteer en die lewegewende boodskap terselfdertyd in die huidige konteks werksaam laat wees.

Die verslag stel verder voor dat die teikengehoor verander van “ongeletterd” na “verskillende mondelinge kulture” (soos byvoorbeeld, waar geletterde mense tipies orale kommunikasievorme gebruik).

Die interessante van hierdie verslag is dat daar 'n paradigmaskuif voorgestel word sodat die voorgestelde medium verander van 'n bandopname na die gepaste medium vir 'n spesifieke konteks en teikengehoor.

Die volgende diagram word deur die verslag voorgedhou om 'n strategie daar te stel om die uitdagings rondom die verskillende vorme van oraliteit aan te spreek.

Diagram - Voorgestelde strategie om die Bybel aan te bied vir die Suid-Afrikaanse gemeenskap

Soos alreeds opgemerk is, is hierdie laaste verslag van ISWEN nog nie deur die Bybelgenootskap se Nasionale Raad bespreek nie en kan daar geen amptelike kommentaar vanaf die Hoofsekretaris se kant verkry word nie.

Dit is verblydend dat daar erns gemaak word met die behoefte van die miljoene mense van verskillende mondelinge kulture. Ek is daarvan oortuig dat die aanspreek van die behoefte by die mense binne die tradisie van primêre oraliteit die hoogste prioriteit by die Bybelgenootskap behoort te wees. Soos die studie bevind het, het hierdie mense min of geen toegang op persoonlike vlak tot die Bybel nie.

As die visie van die Bybelgenootskap in gedagte gehou word, moet die proses 'n aanvang neem om hierdie saak te spreek. Ek noem dit 'n proses, want soos blyk uit die studie, is daar geen klinkklare antwoorde en werkswyses nie. Hierdie is en bly 'n nuwe terrein wat ondersoek sal moet word.

Crafford spreek hierdie uitdaging aan tydens 'n seminaar rondom Bybelvertaling in Februarie 1999 en onder die tema van sy referaat: Die vertaling van die Bybel gerig op die individue en kultuurgroepe wat in 'n pre-literêre milieu leef. Hy sê onder andere die volgende:

Die uitdaging vir Bybelwetenskaplikes sal dus wees om 'n teks te selekteer wat vir die ongeletterde sin sal uitmaak en wat tog die volle boodskap van die Bybel sal oordra. Die tekste wat geselekteer word sal steeds so na as moontlik aan die oorspronklike teks vertaal moet word, maar dan in 'n idioom en taalvorm wat vir die ongeletterde sin sal maak. Die bedoeling is dat nie alles gereduseer moet word tot verhale soos in 'n kinderbybel nie of dat slegs vrye parafrases van 'n teks gemaak moet word nie. Daar sal 'n norm gevind moet word op grond waarvan die seleksie gedoen word om op die ou end 'n samehangende geheel te vorm. Die eie aard en literatuurvorm van elke bepaalde teks moet egter in die vertaling so ver moontlik gehou word. So kan narratiewe dele in storienvorm vertel word, liedere

gesing word, dialoog in verskillende stemme gelees word en Spreuke kan deur inheemse wysheidspreuke weergegee word (Crafford 1998).

Alhoewel die voorsiening van die Bybel en verwante materiaal vir gebruik deur kerke en sendingorganisasies die werksterrein van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika is, is ek van mening dat dit nie die taak en roeping van die Bybelgenootskap is om die kwessie van ongeletterdheid aan te spreek nie. Dit lê vir my op die vlak van die kerke, sendingorganisasies en organisasies wat hulle kennis en energie spesifiek op hierdie probleem rig.

Die taak van die Bybelgenootskap is en bly om die Woord op so 'n wyse voor te berei dat hierdie en alle ander mense volle toegang kan verkry tot die Bybel, in watter formaat ook al.

Die aansprek van die verdere orale kulture, soos deur die verslag van ISWEN gedefinieer, is na my mening sake wat nie so dringend is nie. Daar is alreeds op die rakke by die Bybelgenootskap materiaal vir nuwe lesers, die Nuwe Lesergedeeltes en verskeie vertalings van die Bybel is beskikbaar. Daar is ook seleksies beskikbaar wat handel oor spesifieke probleme, byvoorbeeld die HIV/VIGS seleksie "Leef in Hoop". Die Bybelgenootskap het verder pro-aktief opgetree deur vroegtydig die Bybel op CD-Rom beskikbaar te stel. Dit word gedoen in samewerking met Logos Library Systems (LSS). Tans is daar 'n wye verskeidenheid van Bybels in verskeie tale op CD-Rom beskikbaar.

Crafford huldig die volgende siening wat na my mening 'n nuwe uitdaging voor die deur van die kerke, sendingorganisasies en die Bybelgenootskap lê as hy sê:

Die Christendom moet as't ware losgemaak word van die kettings van die gedrukte boek en die geskrewe teks en wye teuels gegee word om deur mondelinge getuienisse van mense verder gedra te word. Die persepsie dat slegs geletterdes Christene kan wees, moet deurbreek word en die basis van leierskap in kerke moet verbreed word. Daar moet 'n bron geskep word wat die spontane

getuienis van die Evangelie sal stimuleer deur die gebruik van orale kommunikasiekanale (Crafford 1998).

Ek sou baie sterk wou aanbeveel dat die Bybelgenootskap nie hierdie belangrike behoefte op die agtergrond skuif nie, aangesien ook hierdie werksaamheid aan die wortel van sy missie lê.

7.2.4 Ander Godsdienste

Die probleem binne Suid-Afrika is dat dit nie 'n land met 'n homogene godsdienstkultuur is nie. Nie alleen is daar Christene in ons land nie (na beraming meer as 70%), maar daar is ander groepe soos die Moslems en Hindoes, wat veral sedert 1994 prominent op die voorgrond getree het met sekere aansprake ten opsigte van gelykstelling en gelyke beregtiging.

Die globaliseringsproses en die demokratisering van Suid-Afrika se politieke situasie het veroorsaak dat daar 'n geweldige instroming van mense van dwarsoor die wêreld na Suid-Afrika is. Wat met hierdie proses gebeur, is dat die sendingveld inderdaad op ons voorstoep beland het. Daar word reeds op verskeie plekke vir bekeerdes uit die Islam dienste gehou. Immigrante, baie keer onwettig, uit Afrika en Pakistan skakel in.

Daar word dienste gehou vir die Franssprekendes uit Afrika wat in groot getalle na Suid-Afrika gestroom het.

Hierdie mense het bepaalde behoeftes ten opsigte van die Bybel. Hierdie is 'n uitdaging wat voor die deur van die Bybelgenootskap geplaas word, want as vennoot van die kerk moet daar meegewerk word aan die voorsiening van materiaal wat in die sendingpoging gebruik kan word.

Ten opsigte van die Islam is daar materiaal beskikbaar afkomstig uit Australië. Die vraag is of die kerk genoegsaam bewus is van hierdie materiaal en of daar nie dalk ander of addisionele materiaal beskikbaar gestel moet word nie. As die Bybelgenootskap dan

“klant-georiënteerd” is, sal dit nie goed wees sou daar ’n landswye konferensie gereël word ten einde hierdie belangrike saak te bespreek en te ondersoek nie? Moet die kerke of die Bybelgenootskap die inisiatief neem?

Aangesien die doen van sending, soos alreeds aangetoon, die taak en plig van die kerk is, behoort hulle die inisiatief te neem ten opsigte van die reël van so ’n byeenkoms. Dit sal egter goed wees as die Bybelgenootskap die proses kan begin sodat die kerke en sendingorganisasies se hande gesterk kan word.

7.3 Uitdagings ten opsigte van produksie

7.3.1 Produksie vir die buiteland

Ten opsigte van die produsering van die Bybel het die Bybelgenootskap ’n baie trotse geskiedenis. Die produksieprogram van die Bybelgenootskap getuig van ’n goeie vennootskap met die drukkers wat die produksie behartig.

Die vraag is egter hoe die pad vorentoe lyk veral nou dat die deur na Afrika oop gegaan het en met die vestiging van die Wêreldbond van Bybelgenootskappe se Suider-Afrika Streekkantoor in Kempton Park. Soos alreeds in hoofstuk 5 gesien is, het die aanvraag na Bybels wat in Suid-Afrika gedruk is, toegeneem. Die gevaar bestaan dat hierdie werk sodanig kan uitbrei dat dit die produksie vir die plaaslike mark negatief kan beïnvloed en tekorte laat ontstaan. Hierteen sal daar gewaak moet word.

Wat wel in Hoofstuk 6 geblyk het, is dat die Bybelgenootskap wel ’n bron van inkomste het in die verkope van die luukse en semi-luukse artikels. Die vraag is of die produksie van hierdie artikels nie uitgebrei moet word ten einde te help om die verliese op die ander gesubsidieerde Bybels te help dra nie? Uit ondervinding blyk dit dat daar van tyd tot tyd ernstige tekorte ten opsigte van sekere luukse en semi-luukse artikels is.

Die vraag is tydens 'n onderhoud aan die Hoofsekretaris gevra aangaande die produksie vir die Buiteland en of dit nie sal inmeng met die drukprogram vir die Bybelgenootskap van Suid-Afrika nie en sy antwoord, wat verbatim aangehaal word, was soos volg:

Dit is die hele gedagte van ons verantwoordelikheid natuurlik, eerste teenoor ons eie land, ons eie tale, en mense, maar ons is tweedens deel van 'n groter familie, die Wêreldbond van Bybelgenootskappe. Ons onmiddellike verantwoordelikheid lê teenoor ons buurlande en die streek Suidelike Afrika waarby ons ingedeel is, en dan ook verder wêreldwyd. Dit is werklik een van ideale dat die Bybelgenootskap van Suid-Afrika verder as net plaaslik betrokke sal wees. Die Here is vir ons goed, ons het 'n infrastruktuur, ons het deskundiges, en ons doen dit reeds. Ek is nie net gemaklik daarmee nie, ek dink ons het 'n verantwoordelikheid, ons het 'n opdrag om maar terug te kom na Handeling 1:8 *“Jerusalem tot aan die uiterste van die aarde”*, ons het 'n verantwoordelikheid daarteenoor en ons kan iets beteken ook vir die wêreld (Kritzinger 2000).

Met hierdie siening kan daar uit die aard van die saak nie fout gevind word nie. Na my mening weerspieël dit juis die missionêre onderbou in die werksaamhede van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika.

7.3.2 Buiteblaaie van produkte

Alhoewel hierdie proefskrif nie handel oor die dag-tot-dagwerksaamhede van die Bybelgenootskap nie, veral nie ten opsigte van die produksieprogram nie, wil ek tog enkele opmerkings maak aangaande die verskillende formate Bybels wat beskikbaar is.

Deur die jare heen het die Bybelgenootskap van Suid-Afrika Bybels geproduseer wat hoofsaaklik in enkele verpakkings voorgekom het. Daar was die luukse leer Bybels wat aanvanklik net in swart leer gebind was. Hierdie is later verander na rooi Bisonleer en later weer na die Jongbloedleerkleur. Die standaard gesubsidieerde Bybel was in die reël 'n swart Hardebandkopie met of wit- of rooisnee, afhangende in watter taal die Bybel is.

Met die verskyning van die Grootdrukbybels was daar enkele nuwe verwickelinge. Die Bybel verskyn ook nou in omslae van PVC en ander materiaal wat nie so hard is nie. Dit is veral die semi-luukse formate wat hierdie “nuwe baadjies” aangetrek word.

Met die verskyning van die plaaslik geproduseerde Engelse Grootdrukbybel, die New International Version (NIV), is hierdie produk in ’n nuwe en byderwetse omslag gebind wat dit ’n treffende publikasie maak. Die Engelse Bybels veral is in verskillende en soms baie kleurvolle omslae gebind. Die tradisionele publikasies is nog beskikbaar, maar daar word ruimte gemaak vir vernuwing. Daar word veral ruimte geskep vir die moderne jongmens met sy behoefte aan kleur en produkte wat sosiaal aanvaarbaar sal wees.

Die vraag is wat die Bybelgenootskap van Suid-Afrika doen om die Bybel in ’n formaat te bind wat die kinders en jongmense van vandag opgewonde sal maak oor die Bybel? Die inhoud opsigself is veronderstel om die jongmens opgewonde te maak, maar is die verpakking aantreklik genoeg? In die terminologie van vandag se kind: “Is dit cool?”

Dr Bernie van Zijl, leraar van die NG Kerk, het ’n navorsingsverslag geskryf met die titel: “Branding, the key to marketing leisurewear to teenagers”. Hierdie verslag wat duidelik op ’n ander mark as boeke gerig is, toon parallelle wat net so op die voorsiening van Bybels aan jongmense van toepassing gemaak kan word.

Ek wil drie van sy bevindinge aanhaal wat na my mening die Bybelgenootskap ernstig behoort te motiveer om die Bybel in omslae te bind wat die jeug sal aanspoor om dit te koop, maar ook om te gebruik, want dit is “cool”.

Die drie bevindinge van Van Zijl wat relevant is :

- Boys and girls would however say that the design of the clothing is more important than the brand (Van Zijl 1999:45).
- Today’s children are no longer the market for the future. As shown, today’s children have big piggy banks, which the marketers of the day cannot ignore. Marketers can only be successful if they employ well-thought marketing

strategies that acknowledge children as special people in their own right (Van Zijl 1999:50).

- Van der Walt (1998:579) et al, see teenagers as an important homogenous consumer group in the world. Teenagers throughout the world buy similar products. Shiffman & Kanuk (1994:360) make it clear, teenagers are not only important for what they buy for themselves and for the influence on family consumption decisions, but “also because the teenage years are a formative period in terms of later adult consumption patterns” (Van Zijl 1999:26).

Voordat daar verder beweeg kan word, moet die vraag gevra word wat beteken “cool”, of wat is die inhoudelike van “cool”?

Sinonieme vir “cool” kan die volgende wees:

Enjoyable to have fun, interesting interest, something interesting, new, something that is fashion, something daring, something nice, it’s an expectation, something nice that you can buy (Van Zijl 1999:38)

Hierdie is sieninge soos deur die kinders self gedefinieer. Die vraag wat beantwoord moet word, is of die kind van vandag die swart Hardeband Bybel sal koop as daar vir hom ’n alternatief op die tafel geplaas word?

Na my mening sal hierdie een van die uitdagings vir die toekoms wees aangesien die Bybelgenootskap van Suid-Afrika met sy produk iemand kan wen, nie net as ’n verbruiker nie, maar ook as ’n donateur.

7.4 Uitdagings ten opsigte van verspreiding

Op hierdie terrein van die werk van die Bybelgenootskap is daar vele uitdagings. Na my mening lê die primêre uitdaging daarin opgesluit dat die Bybelgenootskap as ’n organisasie wat klant-georiënteerd is in plaas van produk-georiënteerd, die produkte op die vinnigste en mees koste effektiewe wyse by die klante moet uitkry. Dit sal in die

praktyk moet beteken dat die verspreidingskanale van so 'n aard is dat die klante nie op die voorsiening van produkte hoef te wag nie.

Aangesien die Bybelgenootskap van Suid-Afrika van kontrakteurs en van die openbare vervoerstelsel afhanklik is, bly die verspreiding van materiaal na die onderskeie Bybelhuise en daarvandaan verder, 'n geweldige uitdaging.

In 'n vorige hoofstuk is die vraag gevra rondom die twee distribusiesentrums te Soweto- en KwaZulu-Streke. Ten spyte van die Hoofsekretaris se siening aangaande die voortbestaan van beide streke, is ek tog van mening dat daar indringend gekyk moet word na die noodsaaklikheid van die instandhouding van die huidige distribusiesentrums in hierdie streke. Ek is van mening dat net 'n winkel genoegsaam sou wees by beide hierdie Bybelhuise. Die kantore in Kempton Park en Durban, wat beter toegerus is om groot volumes produkte te hanteer, sal hierdie taak gemaklik by hierdie streke kan oorneem en hulle streke kan bedien.

Daar is tydens 'n onderhoud met die Hoofsekretaris van die Bybelgenootskap vroe gevra oor die lewensvatbaarheid van twee streke, naamlik die Soweto en KwaZulu-Streke. Die uitgangspunt was dat hulle verspreidingsyfers en finansiële prestasies nie in lyn was met die van die ander streke nie. Aangesien hierdie 'n baie kontensieuse saak is, haal ek die Hoofsekretaris verbatim aan:

Heel aan die begin het ek genoem wat ons missie is, om die Bybel uit te kry by al die mense, en ons moet dit nooit vergeet nie. Een van die doelwitte van Streke is om die Bybel naby die gebruiker te kry. Die doelwit van 'n streek is nie net fondsinsameling nie. Streke het twee take, die een is promosie en fondse, maar die ander een is distribusie. Met ander woorde dit gaan gebeur dat daar kruis subsidiëring is.

Jy het genoem daar is twee Streke wat onderpresteer, daar is meer Streke, sou jy net na koste effektiwiteit kyk. Natuurlik is dit vir my belangrik dat daar koste effektiwiteit moet wees, maar daar is ander faktore ook. Die belangrike punt is,

ons moet 'n balans kry. 'n Balans tussen om die Bybel uit te kry en wat dit ons kos om die Bybel daar uit te kry, en dan, ja natuurlik, ons moet van tyd tot tyd ons struktuur evalueer. Ons moet kyk is ons werklik koste effektief. Koste effektief beteken nie altyd dat 'n streek 'n wins moet lewer nie. Ek sê daar gaan altyd kruis subsidiëring wees anders gaan ons miskien sê daar gaan net een of twee streke of een of twee kantore wees en jy kan dink wat verlore sal gaan. Ons hele sigwaarde gaan verlore, met ander woorde, hier moet 'n balans gekry word.

Wat ons miskien wel moet aanspreek, is al die Streke, kom hulle werklik hulle plig na as dit by verspreiding kom? Kan ons nie, en dit is 'n uiters belangrike saak, ons distribusie verhoog nie? Moet ons nie kyk na ander verspreidingskanale, ander verspreidings moontlikhede nie? Ek dink dit sluit aan by die heel eerste vraag wat jy gevra het, as dit kom by ons taak ons visie, 'n visie wat ons vir onself het, is dat ons werklik moet kyk na ons distribusiekanale.

Miskien totale ander wyses hoe ons die Bybel kan versprei en dit sluit ook aan by bemarking, ek dink ons doen nog te min ten opsigte van bemarking. Ons moet net baie versigtig wees, ons is nie 'n gewone uitgewer nie. Ons mag nooit 'n gewone uitgewer word nie, maar ek dink bemarking het ook sy plek binne die Bybelgenootskap om die pragtige produkte wat ons het, bekend te stel. Die mense weet nie almal van hierdie produkte nie. So bemarking is iets waaraan ons ook verseker in hierdie millenium, die volgende jaar of twee moet aandag gee (Kritzinger 2000).

Gedagtig aan bogenoemde siening aangaande die twee kantore is ek tog daarvan oortuig dat die Bybelgenootskap 'n lewensvatbaarheidstudie behoort te doen ten opsigte van die moontlike vestiging en uitbreiding van die bestaande depots in van die meer landelike gebiede, soos die Laeveld, Noordelike Provinsie en die Noordwes Provinsie. Sou daar nog depots gevestig kan word, bo en behalwe dié op Klerksdorp en Middelburg (MP), sal dit na alle waarskynlikheid die verspreiding van Bybels bevorder, en sal dit die Bybelgenootskap meer toeganklik maak. Kleiner handelaars sal daardeur ook aangemoedig word om Bybels in hulle winkels te dra. Of dit koste effektief is en sal

wees, kan net 'n ondersoek aan die lig bring, maar dat sulke depots sal meewerk om missionêre aktiwiteite aan die hand te werk, is gewis.

Die hele ontwikkeling van die sogenaamde e-handel is 'n terrein wat geweldig vinnig in die wêreld aan die ontwikkel is. Die ontwikkeling van die Internet en die gepaardgaande handel wat plaasvind, is beslis 'n uitdaging vir die Bybelgenootskap. Die vraag is hoe die internet tot die maksimale voordeel van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika gebruik gaan word. Informasietegnologie is vandag onontbeerlik in 'n wêreld waar daar klem gelê word op vinnige en koste effektiewe handel en inligting wat amper tot op die minuut op datum is. Webbladsye is aan die orde van die dag om potensiële klante te werf. In terme van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika beteken dit onder andere die werwing van nuwe donateurs. Donateurs kan oorbetalings van donasies met die druk van 'n knoppie maak, produkte kan geadverteer word en resente informasie kan beskikbaar gestel word. Die Bybelgenootskap van Suid-Afrika kan op sy Webbladsy besoek word by: <http://www.biblesociety.co.za>.

Uiteindelik is die wagwoord vir die nuwe eeu koste effektiewe verspreiding, aangesien fondse nie vermors darf word nie. Verkwiste fondse beteken minder Bybels en dit op sy beurt beteken weer dat mense wat 'n Bybel sou wou aankoop, daardie geleentheid ontnem is.

7.5 Uitdagings ten opsigte van fondsinsameling

Ten opsigte van hierdie saak sal dit in die volgende dekade, eeu en millennium een van dié belangrikste agendapunte wees aangesien die Bybelgenootskap 'n geloofsorganisasie is. Dit impliseer reeds dat fondse gegenerer sal moet word sodat die werk ten opsigte van Bybelverspreiding kan voortgaan.

Nie alleen sal fondse gegenerer moet word nie, maar die donateursbasis sal in stand gehou moet word en verder nog sal dit moet uitbrei ten einde die Bybelgenootskap in staat te stel om lewensvatbaar te bly.

Tot op hede het die Bybelgenootskap van Suid-Afrika die onderskeiding dat hy in staat is om by te dra tot die werksaamhede van die WBG. Die Bybelgenootskap van Suid-Afrika is tans die enigste Bybelgenootskap in Afrika wat 'n finansiële bydrae lewer tot die Wêrelddiensprogram (WSP) van die WBG.

Om hierdie werk te kan doen, om fondse by te dra tot die WBG en om steeds voort te gaan met die voorsiening van Bybels en ander materiaal teen meestal onder kosprys, sal die finansiële druk laat toeneem.

'n Verdere probleem rondom die insameling van fondse sal geleë wees in die verskuiwing wat sal moet plaasvind ten opsigte van die teikengehoor. Dit is 'n saak van dringendheid dat die opkomende swart middelklas by die werk van die Bybelgenootskap betrokke sal raak. Dat daar 'n skuif ten opsigte van die finansiële basis plaasgevind het, is gewis en seker. Die vraag bly egter hoe hierdie mense gemotiveer gaan word om by die werk van die Bybelgenootskap betrokke te raak.

Die grootste uitdaging vir die Bybelgenootskap gaan wees om die diverse kultuurgroepe in Suid-Afrika te motiveer en te aktiveer, sodat hulle 'n finansiële bydrae tot die Bybelgenootskap kan lewer. Daar is aan die een kant die tradisionele Afrikakultuur, met sy klem op die groep, waar alles binne groepsverband geskied en die individu by daardie patroon moet inval. Aan die anderkant is daar die Westerse kulturele model van die klem op die individue en die besluitneming wat lê by die individu (Van Niekerk en Pauw 1999:A3 1-2).

Hierdie uitbreiding van die donateurskorps onder die swart middelklas is ook iets wat swaar op die hart van die Hoofsekretaris van die Bybelgenootskap lê. In die onderhoud wat gevoer is, word dié feit sterk beklemtoon:

As dit kom by ons promosiewerk, het ek werklik die visie dat ons die gemeenskap en die taalgroepe wat nog nie betrokke is nie, of wat nog nie halfpad betrokke is nie, om hulle meer betrokke te kry. Ek dink dit is 'n geweldige uitdaging vir ons. Daar is 'n opkomende swart bevolkingsgroep, 'n middelklas wat ons moet bereik

op een of ander wyse. Ons moet sê: julle moet deel van hierdie span wees, met ander woorde, ek het regtig 'n visie dat ook as dit kom by ons promosiewerk, sal ons die groepe wat nog nie bereik is nie, moet bereik (Kritzinger 2000).

Vanuit 'n fondsinsamelingsperspektief gaan dit nie maklik wees om nuwe donateurs vanuit die swart middelklas te werf nie, tensy die groep eienaarskap vir die werk van die Bybelgenootskap aanvaar. Hierdie sal 'n geweldige uitdaging bly en net die toekoms sal aantoon of die Bybelgenootskap van Suid-Afrika daarin geslaag het om hierdie mense te betrek.

Die Bybelgenootskap sal ook in die toekoms gekonfronteer word met die vraag of daar nog van die dienste van hoogs gekwalifiseerde personeel soos predikante gebruik gemaak kan word om fondse te genereer. Daar is reeds aangetoon dat hierdie opsie die Bybelgenootskap van Suid-Afrika uniek maak en dat samewerking met en toegang tot die kerke die Bybelgenootskap tot voordeel strek. Sal kollektante of fondsinsamelaars nie dieselfde werk kan doen nie? Sal die gebruik van professionele fondsinsamelaars nie die mark beter kan teiken nie, aangesien daar daadwerklik oor kerkgrense heen gewerk sal kan word?

My eerste reaksie op sulke vrae is negatief. Alhoewel dit klaarblyklik duur is om van geordende leraars gebruik te maak, is die vertrouensverhouding waarbinne hulle as 'n reël met en binne die kerk staan van onskatbare waarde. Die feit dat leraars op kansels kan klim en nie net die saak van die Bybelgenootskap stel nie, maar ook die Woord bedien, plaas hulle in 'n besondere posisie tot die kerke en gelowiges. Hulle word nie net gesien as mense wat geld kom soek nie, maar ook as bedienaars van die Woord.

Hierdie opsie van fondsinsamelaars moet egter deurentyd in gedagte gehou word veral waar daar nuwe donateursvelde ontgin moet word.

Van hierdie baie belangrike saak sê die Hoofsekretaris, ds Gerrit Kritzinger (2000), die volgende:

Die Bybelgenootskap is 'n besigheid, maar nie 'n normale besigheid nie, en hier het ons te make met die kern van ons werk. Bybelgenootskapwerk is spanwerk. Ons het donateurs nodig. Ons het die kerk nodig. Hulle is deel van hierdie span. Sodra ons die boodskap aan hulle gaan begin oordra dat ons kan ons publikasies befonds uit verkope, gaan daardie kraan toegedraai word. Dit maak dan ons hele etos as 't ware tot niet, dit gaan totaal daarmee heen. So ek is glad nie daarvoor te vinde nie, anders word ons 'n uitgewer, en is ons nie een nie.

Daar is ander Bybelgenootskappe wat hierdie pad loop en hulle is uitgewers, maar dit is ons vir seker nie. Dit gaan 'n geweldige leemte laat by die mens wat graag by Bybelverspreiding betrokke wil wees. Dit bring my by wat ek heel aan die begin gesê het, ons missie is om Bybels so goedkoop en bekostigbaar as moontlik te hou. Ons sal dit nie uit ons gewone verkope laag kan hou nie, ons het die donasies nodig. So, daardie donasies moet dramaties verhoog word. Dit is een van die ander doelwitte. Die groot uitbreiding van ons donateursbasis is absoluut iets waaraan ons moet aandag gee. Om dit dramaties te vergroot, verhoog en daarmee saam met die hele blootstelling van die Bybelgenootskap.

Wat na my mening in die tussentyd moet gebeur, is dat die Sekretariskorps in die beginsels van fondsinsameling opgelei sal word. Skoling is van kardinale belang sodat die werk deeglik en koste effektief gedoen kan word.

Die toerusting van die Sekretariskorps is na my mening een van die sake wat baie hoog op die agenda van die Hoofsekretaris behoort te wees. As hy toesien dat dit gebeur, sal die Bybelgenootskap sy mannekrag met hulle potensiaal ten volle kan benut.

Sal die WBG se Suider-Afrika Streekkantoor 'n rol kan speel in die opleiding en toerusting van hierdie personeel? Ek glo nie, aangesien die Bybelgenootskap al te lank besig is om 'n bepaalde modus operandi te volg, wat vir die WBG vreemd is. Daar sal egter van ander professionele mense en instellings gebruik gemaak kan word.

7.6 Uitdagings ten opsigte van internasionale betrekkinge

Tydens die onderhoud met die Hoofsekretaris van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika het dit baie duidelik geblyk dat hy 'n bepaalde visie ten opsigte van die Bybelgenootskap se Buitelandse betrokkenheid het.

Ek wil enkele van sy opmerkings verbatim weergee:

Ons doen dit reeds (om in die buiteland betrokke te wees). Ons het verlede jaar 185% meer volledige Bybels gedruk vir Afrika. Oor die 300 duisend meer Bybels is vir lande in Afrika gedruk teenoor verlede jaar en dit neem nog steeds toe. Ons het nou begin, intendeel ons het goedgekeur dat ons Departement Teksvorsing betrokke kan wees by die Ndau Bybelvertalings projek in Zimbabwe, met ander woorde, buite ons grense is ons met Bybelvertaling besig. Is ons met Bybelproduksie vir hulle besig. Ons dra jaarliks by tot die sogenaamde World Service Program met die donasie van 'n sekere bedrag wat aangewend word vir wêreldwye werk (Kritzinger 2000).

Tydens die Nasionale Raadsvergadering van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika op 17 Februarie 2000 is besluit om R250 000 by te dra tot die Wêreldbond van Bybelgenootskappe se fondsinsamelingpoging, wat bekend staan as "Opportunity 21".

7.6.1 Opportunity 21 (O-21)

Tydens die Nasionale Raadsvergadering van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika het rev Fergus Macdonald, Hoofsekretaris van die Wêreldbond van Bybelgenootskappe, die hele konsep van Opportunity 21 verduidelik.

Hierdie poging is vir my geweldig belangrik, aangesien dit juis die argument van Allen (1971:96) weerlê wat beweer dat sendingorganisasies maklik net vir hulle self kan bestaan en sodoende stagneer en in die proses word die struktuur in stand gehou. Na my

mening het rev Macdonald juis nuwe lewe in die werksaamhede van die Wêreldbond van Bybelgenootskappe geblaas deur die Opportunity 21 projek.

Ek sal die projek kortliks bespreek.

Macdonald begin sy voorlegging met die volgende stelling:

As the growing Church moves into the new millennium of Christ's birth, there is a critical shortfall in the availability of God's Word. The increase in the numbers of Christians has outpaced the world supply of Scripture, depriving millions of the chance to read and hear the Good News.

Na beraming, sê Macdonald, kon daar verlede jaar aan 67 miljoen versoeke om Bybels in 80 lande nie voldoen word nie. Volgens hom sal miljoene mense met hierdie projek, Opportunity 21, die eerste keer toegang kry tot die Woord.

Macdonald haal Eugene B Habecker, President van die Amerikaanse Bybelgenootskap aan wat die doelwit van Opportunity 21 soos volg definieer:

Opportunity 21 will use the Scriptures as the cornerstone for evangelization and discipleship in more than 60 countries. Our goal is to bring the power and promise of God's Word to an increasingly post-modern, post-literate, and spiritually searching world.

Uiteindelik word daar sewe areas vir hierdie besondere geleentheid geïdentifiseer. Dit is:

- om mense van ander geloofsoortuigings te bereik
- om voorheen ontoeganklike gebiede in te gaan
- om Bybelvertaling te versnel
- om die opkomende en groeiende kerke tot hulp te wees
- om die nie-leser te bereik
- om die agtergeblewe gemeenskappe tot diens te wees
- om die bande binne die familie van Bybelgenootskappe te versterk

Die lande van die volgende streke wat vir hierdie projek geormerk is, is die volgende:

- Engelstalige Afrika Streek: Ghana, Kenia en Nigerië
- Franstalige Afrika: Kameroen, Burkina Faso en Ivoorkus
- Suider-Afrika: Madagaskar en Malawi
- Karibiese Eilande/Noord Amerika: Haiti, Jamaika/Wes-Indiese Eilande
- Sentraal-Amerika: Argentinië, Bolivië en Colombië
- Oos-Asië: China en Thailand
- Indo-Pasifiese Streek: Indië, Indonesië en Stille Oseaan Eilande
- Europa-Midde-Ooste: Rusland, Oekraïne, Romenië en NAWAT

Uiteindelik is daar 65 lande wêreldwyd wat moontlik gehelp sou kon word. Hierdie hulp is egter van beskikbare fondse afhanklik.

Die WBG is van plan om hierdie projek met ander vennote aan te pak. Vennote soos die Hosanna/Faith comes by Hearing, die Jesus Filmprojek en nog vele ander. Belangrik is die feit dat daar saam met ander organisasies gewerk gaan word. Daar sal ook interstreek binne die familie van die WBG gewerk word. Dit sal gedoen word ten opsigte van fondsinsameling, skoling, opleidingsgeleenthede vir vertalers. Daar sal leiers aangestel word vir projekte waar daar so 'n behoefte bestaan en die Informasietegnologie sal binne streke opgeskerp word. Bestuursondersteuning sal verder 'n baie belangrike komponent van hierdie wedersydse hulp uitmaak.

Hierdie Opportunity 21, asook die gelykluidende projek: die Millennium Inisiatief, is twee geweldig ambisieuse projekte. Die gedagte om nuwe Skrifmateriaal te ontwikkel, om uitreike na onbekeerdes te organiseer, om nuwe nie-gedrukte materiaal vir diegene wat vasgevang is in 'n primêre orale kultuur te ontwikkel, om die fondsinsamelingspotensiaal van Bybelgenootskappe te vergroot, is gedagtes wat enige gelowige baie opgewonde sal maak. Die visie van die WBG is nie net groots nie, maar in sy wese totaal missionêr gerig.

Die vraag is of fondse, of moet daar eerder gesê word, die gebrek aan fondse, nie hierdie geweldige geleentheid kan kelder nie.

Volgens Macdonald sal die befondsing van Opportunity 21 'n gesamentlike projek van die Amerikaanse Bybelgenootskap, die Wêreldbond van Bybelgenootskappe en sekere sakeondernemings in Amerika wees. As die O-21 lande, asook die addisionele “Blou Boek-lande” in berekening gebring word, sal daar in 'n totaal van 65 lande nuwe inisiatiewe geneem word. Ter verduideliking is die “Blou Boek-lande”, lande wat geormerk is om deel te vorm van Millennium Inisiatief. Hierdie lande en hulle inisiatiewe word bespreek in 'n boek wat as gevolg van sy buiteblad onder die WBG personeel as die “Blou Boek” bekendstaan. In hierdie lande word daar rondom die nuwe millennium spesifieke projekte aangepak. Rev Macdonald is vol vertroue dat die US\$ 90 miljoen ingesamel sal word om hierdie projekte ten volle te finansier.

John Stott word deur Macdonald aangehaal wat gesê het:

Without the Bible the evangelization of the world would be an impossible task because we would not have any gospel to bring to the nations. In the Bible we find the mandate, the message, the model and the power we need for global evangelization (Macdonald 2000).

Dit is tot hierdie wêreldwye kersteningspoging wat die Bybelgenootskap van Suid-Afrika R250 000 bygedra het. Die bydrae onderstreep na my mening die missionêre onderbou wat in die werksaamhede van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika aanwesig is.

7.6.2 Buitelandse betrokkenheid

Soos alreeds vroeër in hierdie Hoofstuk aangedui is, is daar by die Hoofsekretaris van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika 'n opgewondenheid ten opsigte van die Bybelgenootskap se buitelandse betrokkenheid.

Hierdie opgewondenheid is na my mening heeltemal geregverdig as daar gekyk word na die vordering wat gemaak is ten opsigte van deel wees van die Suider-Afrika Streek van die WBG. Nie alleen is daar uitbreiding ten opsigte van behulpsaamheid met produksie van Bybels en verwante materiaal nie, maar daar word ook binne die WBG 'n rol gespeel.

Tans dien ds GS Kritzinger, Hoofsekretaris van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika, in twee strukture van die WBG by name die Financial Structures Review Group en ANGLOSEC. Rev NN Turley, Assistent-Hoofsekretaris: Kommunikasie, dien in die UBS Fundraising Task Force en World Assembly Task Team. Dr EA Hermanson, Assistent-Hoofsekretaris: Teksversorging is tans lid van die Africa Regional Translation Consultation Meeting en tree verder op as vertalingskonsultant vir die Ndaou Ou Testamentvertalingsprojek in Zimbabwe.

Verder lewer die Bybelgenootskap van Suid-Afrika jaarliks 'n bydrae van ongeveer R400 000 tot die Wêrelddiensprogram (World Service Program) van die WBG. Die finansiële ondersteuning van die WBG eindig nie daar nie. Bybels word aan ons buurlande voorsien teen dieselfde prys as waarvoor Bybels in Suid-Afrika beskikbaar is. By implikasie beteken dit dat die Bybelgenootskap nog verder R200 000 moet “afskryf” vir hierdie gebaar van welwillendheid.

'n Groot eer wat die Bybelgenootskap van Suid-Afrika te beurt geval het, is om op te tree as gasheer vir die WBG se Algemene Vergadering wat later vanjaar by Midrand, Johannesburg gaan plaasvind. Hierdie byeenkoms sal DV tussen 10 en 14 Oktober 2000 geskied. Ongeveer 400 afgevaardigdes en gaste sal hierdie geleentheid bywoon en nagenoeg 137 Bybelgenootskappe oor die lengte en breedte van die Wêreld sal verteenwoordig word. Die Bybelgenootskap van Suid-Afrika sal deur prof AH Snyman, die voorsitter van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika en ds GS Kritzinger, verteenwoordig word.

Vir die Bybelgenootskap van Suid-Afrika, wat in die bevoorregte posisie is om wel tot die WBG se programme te kan bydra, sal dit beslis 'n uitdaging wees om hierdie bydraes te kan volhou. Om in die volgende eeu steeds 'n leidende rol in Suidelike Afrika te speel,

sal van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika toegewyde leierskap vra met 'n visie, nie net vir die plaaslike situasie nie, maar ook vir die wyer wêreld soos wat ds GS Kritzinger uitgespel het. Uiteindelik gaan geloofwaardigheid afhang van opregtheid en eerlike bemoeienismaak met die saak van Bybelverspreiding.

7.6.3 Transkei

Dat daar 'n bepaalde uitdaging op die Bybelgenootskap van Suid-Afrika wag ten opsigte van die Transkei is 'n voldonge feit. Die Bybelgenootskap van Suid-Afrika en die Bybelgenootskap daar kan nie langer as twee onafhanklike Bybelgenootskappe binne dieselfde land funksioneer nie. Dit is nie moreel eties regverdigbaar nie. Ek is verder van oortuiging dat die integrering van die Bybelgenootskap van Transkei by sy "moeder", die Bybelgenootskap van Suid-Afrika, nie 'n maklike proses gaan wees nie. Ten spyte van hierdie skynbare moeilike pad sal dit een of ander tyd moet gebeur. My gevoel en aanbeveling is dat hoe gouer, hoe beter, sodat daar vanuit 'n gekonsolideerde front gewerk kan word.

7.7 Uitdagings ten opsigte van die dag-tot-dagaktiwiteite

Uit die aard van die proefskrif is die dag-tot-dagbedryf van die Bybelgenootskap nie bespreek nie. Daar is wel oorsigtelik aandag gegee aan die bedryfsuitgawes van die Bybelgenootskap en die wyse waarop die fondse spandeer is.

As werknemer van die Bybelgenootskap is daar by my die besef dat die toekoms van die Bybelgenootskap en die leidende rol wat dit as ekumeniese liggaam moet speel gaan afhang van sy leierskorps en die visie en waagmoed wat hulle saam met die Nasionale Raad gaan openbaar.

Om die Bybelgenootskap in staat te stel om steeds as dienskneg van die kerk in hulle behoeftes ten opsigte van die Woord te voorsien, gaan vra dat die kerk nog meer eienaarskap vir die Bybelgenootskap sal aanvaar. Dit sou dalk raadsaam wees as die Hoofsekretaris 'n blaadjie kan neem uit die geskiedenis en soos 'n voorganger, ds van

Arkel (Smit 105), weer 'n interkerklike vergadering reël met die tweeledige doel om uit te vind of die kerke besondere behoeftes het en om die kerke te vra om hulle self opnuut toe te wy aan die saak van Bybelverspreiding, maar ook aan die finansiële ondersteuning van die Bybelgenootskap.

As die Hoofsekretaris saam met sy personeel daarin kan slaag om uitgawes binne aanvaarbare perke te hou, en met die genade van die Here, kan die Bybelgenootskap vir baie jare nog die rol vervul wat dit tans vervul.

7.8 Slot

Aan die begin van hierdie proefskrif is daar bepaalde hipoteses gestel wat getoets moes word. Hierdie hipoteses is die volgende:

- a) dat die kerke en sendingorganisasies nie hulle missionêre taak en roeping sonder die werk van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika sou kon volvoer nie;
- b) dat die Bybelgenootskap nie sy missie kan volvoer sonder die ondersteuning van die kerke, sendingorganisasies en van medegelowiges nie; en
- c) dat die kerk, sendingorganisasies en gelowiges juis by die Bybelgenootskap betrokke raak as gevolg van 'n missionêre visie wat by hulle aanwesig is.

Ek huldig die siening dat al drie bogenoemde hipoteses korrek is en dat daar onteenseglik aangedui is dat die Bybelgenootskap van Suid-Afrika vanuit homself 'n baie sterk missionêre onderbou openbaar en daarom dat hy as voorsiener van die Woord of Bybel 'n onmisbare vennoot van die kerk en van sendingorganisasies is. Ek wil die volgende aanhaal uit die voorlegging van rev Fergus Macdonald aan die Nasionale Raad van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika, hy haal weer aan uit die ABS Founders' Address, 1816.

Die aanhaling lui soos volg:

The Bible is the best of missionaries: “It will reach where no preacher can penetrate; it will preach where he cannot be heard. It will reprove, alarm, advise, console, in solitude, when no passion interferes to drown its voice” (Macdonald 2000).

Met die ingesteldheid van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika om die Bybel steeds bekostigbaar aan mense te voorsien, bly die ondersteuning van die donateurs ’n moet wat deurentyd nagejaag moet word. Dit het uit die syfers duidelik geblyk dat verkope alleen die Bybelgenootskap nie likied kan hou nie. Die rol van die donateurs, die kerke, die individue, die besighede en nog vele ander is onontbeerlik vir die Bybelgenootskap van Suid-Afrika.

Die kwalitatiewe ondersoek wat gedoen is, bevestig die derde hipotese onteenseglik. Na my mening sou ’n uitgebreide kwantitatiewe ondersoek dieselfde resultaat gelewer het. Die kerke en gelowiges beskou die Bybelgenootskap as deel van die uitvoering van hulle missionêre roeping.

Omdat dit so is, moet daar sonder vrees vir teenspraak gesê word dat daar in die werksaamhede van die Bybelgenootskap, ’n missionêre intensie asook ’n missionêre dimensie teenwoordig is wat nooit te gering geskat of ontken moet word nie. Die sendingvisie soos gedefinieer in Hoofstuk 2 punt 2.6.1, was inderdaad van die begin af in die werksaamhede van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika teenwoordig.

Ten slotte kan die stelling gemaak word dat die Bybelgenootskap van Suid-Afrika ’n integrale deel van die missionêre speelveld in Suid-Afrika is, ook ten opsigte van die toekoms.

Jesaja 40:8 “Gras verdor en blomme verwelk, maar die woord van ons God bly vir ewig.”